

Tribunale de Bardiania De Tàtari

Sa Carta de sos Servìtzios

Inditu

Prefatzione	5
Introduida	6

Chie semus – Su Tribunale de Bardiania (vigilantza) de Tàtari

1 Sa Magistradura de Bardiania	7
1.1 <i>Su Tribunale de Bardiania</i>	8
1.2 <i>S'Ufitziu de Bardiania</i>	9
1.3 <i>Su territòriu de inditu</i>	11
1.4 <i>S'Ufitziu de agabbu (esecuzione) foranu de sa pena</i>	11
2 Chie traballat a parte intro de su Tribunale e de sos Ufitzios de Bardiania	12
2.1 <i>Sos Magistrados</i>	12
2.2 <i>Sos Espertos</i>	12
2.3 <i>Su Personale amministrativu</i>	12
3 S'organizatzione de sos Ufitzios e de sas Cantzellerias de su Tribunale	13

Ite faghimus – Sos servitzios pro sos utentes

1 Sos printzipiales benefitzios pro sos cundennados	16
1.1 <i>Cando si podet iscontare sa pena foras dae sa presone?</i>	17
1.2 <i>Cando si podet istasire (rinviare) s'agabbu de sa pena?</i>	18
1.3 <i>Comente si podet otènnere sa miminadura de sa pena de iscontare?</i>	19
1.4 <i>Cando si podet essire in su fratempsus dae presone in andera de pena tenturada?</i>	19
1.5 <i>In prus a àteras medidas (mesuras), ite podet pedire su cundennadu istràngiu?</i>	20
1.6 <i>Ite si si podet pedire si sa pena chi restat (residua) est in mancu de 18 meses?</i>	21
1.7 <i>Cando si podet pedire de èssere torrados a abilitare (reabilitazione)?</i>	21
1.8 <i>Cando si podet pedire su cundonu (remissione) de su dèpidu?</i>	22
1.9 <i>Cando si podet pedire de pagare a ratas (rateizatzone) sa pena pecuniària?</i>	22
1.10 <i>Cando si podet pedire su patrotziniu in de badas?</i>	23
1.11 <i>Ite podet fàghere chie est sutapostu a una medida (mesura) de seguresa?</i>	23
2 Sas preguntas prus frecuentes	24
3 Indiritzos, logos, oras de entrada de su Tribunale de Bardiania de Tàtari	25
3.1 <i>S'Ufitziu de Bardiania de Nùgoro</i>	26

Comente fàghere pro – Inditos pro usufruire de unos cantos servitzios frunidos

1 Presentare una dimanda (istàntzia)	
1.1 <i>Ammittida a su patrotziniu a ispesas de s'Istadu</i>	27
1.2 <i>Agabbu de sa pena in domo o tentura in domo pro sos “ùrtimos 18 meses”</i>	28
1.3 <i>Dispatzada dae su Territòriu de s'Istadu</i>	29
1.4 <i>Liberatzone antibitzada</i>	30
1.5 <i>Liberatzone cundizionale</i>	31
1.6 <i>Àteras medidas (alternativas)</i>	31
1.7 <i>Rateizatzone de sa pena pecuniària</i>	32
1.8 <i>Chensos (Reclamos)</i>	33
1.9 <i>Cundonu (Remissione) de su dèpidu</i>	34
1.10 <i>Torrare a abilitare (Reabilitazione)</i>	35
1.11 <i>Recursu pro Cassazione</i>	36

2 Pedire informatziones e comunicare cun sos Magistrados	37
3 Pedire còpias	37

Comente garantimus cussu chi faghimus - Sa calidate de sos servìtzios frunidos

1 S'aggradu de s'utente: sos obbietivos de sa calidate	38
2 Agiua-nos a megiorare sos servìtzios	39

Glossàriu	40
Acrònimos	48

Su documentu est istadu realizadu, in logu de su progetu "Best Practices - DIKE" de organizatzione noa de sas anderas de traballu e de bonu impreu de sas resorsas de sos Ufitzios Giudiziàrios, a òpera de su grupu de traballu cumpostu dae su Presidente de su Tribunale de Bardiania, Dut.ssa *Maria Antonia Vertaldi*, dae sa Dut.ssa *Maura Nardin*, gai Magistradu de Bardiania, dae sos consulentes de sa sotziedade chi s'at agiudicadu su progetu, cun sa collaboratzione de totu s'Ufitziu.

Progetu finantziadu dae sa Regione Autònoma de sa Sardigna in logu de su Fundu Sotziale Europeu

**Documentu traduidu in limba sarda
dae Bèrtulu Porcheddu**

Prefatzione

S'iscièntzia de s'organizatzione e cussa de sa comunicatzione frunit elementos de connoschèntzia chi oe chentza àteru agiuant su traballu de dirigèntzia de sos Ufitzios giudiziàrios, in manera particolare pro su chi pertocat s'ammàniu de sas resorsas in un'iscenàriu in ue s'identidade pròpia siat nòdida e in ue si chèrgiat dare balentia a su chi s'isetat su pròpiu pùblicu influente, cussu de sos **stakeholders** (sugetos chi ant ite fàghere cun su Tribunale de Bardiania), inditendeñcas deretas a sos obbietivos organizativos ispetzificos, chi sa lòmpida issoro est cunditzionada, in prus, dae unu bonu programma de comunicatzione, declinadu in obbietivos aperativos de curtza/mèdia finitia.

Sa calidade de su servìtziu pùblicu podet èssere megiorada ammaniende una **governance** (normas e règulas chi òrdinant s'ammàniu de unu servìtziu) orientada a su fitianu megioru de sa **performance** (contributu chi una persone dat pro otènnere unu resurtadu), in prus che a s'aggradu chi nd'ant de su servìtziu pro sos clientes sos **stakeholders**. In antis de totu tocat de mantènnere e afortigare "sa licèntzia de operare" de s'organizatzione, promovende die cun die su sensu de apartenèntzia e su sentidu comune. In su matessi tempus andant agatados modellos de ecellèntzia basados subra s'autoistima de sa pròpia **performance** a manera de atuare unu megioru fitianu pro cumplire *istandard* de calidade, chi sa realizatzione issoro annoet de continu sa legitimatzione sotziale de sa matessi organizatzione.

In tale deretu tocat de adotare maneras e impreare trastos chi crament a pare, o mègjus aguent, sos tzitadinos a leare parte a s'istima de sos servìtzios pùblicos, in ue s'iscurtada issoro e sas istimas issoro de sa calidade de sos servìtzios frunidos siant funtzionales a s'intrada issoro in sa progetazzione. "Sa cumprèndida de su problema est gai su resultu de su problema" e est occasione pro agatare sas àreas capatzes de megioru: s'interventu subra custas cunsentit de traballare subra sa calidade de su bene produidu.

Calidade cheret nàrrere in antis de totu a si monitorare, a s'istimare, a si rèndere trasparente e a medire sas próprias **performance**, in prus che a ordinare in antis sa sèbera de sos servìtzios cunforma a su chi s'isetant sos **stakeholders**, chi andant fintzas a propòsitu e cun realidade "currègidas".

Sa Carta de sos Servìtzios est su trastu chi s'organizatzione impreat pro si fàghere a cumprèndere dae foras; issa, acrarende e definende su chi cherent sos interlocutores relevados in antis in su tzircùtu comunicatzione - acuntentu, orientat sa dimanda de s'utèntzia e, de cunsighèntzia, megiorat su servìtziu chi benit rèndidu sedatende su chi de bonu est essidu a foras ponende in lughe sas dificultades chi bi sunt.

Sa Carta de sos Servìtzios est unu documentu de caràtere istituzionale chi declarat sos impignos leados dae s'organizatzione in relata a sos servìtzios frunidos e a sa modalidate issoro de los cumbidare. Issa est su "cuntratu" chi s'organizatzione firmat cun sos utentes pròpios. Sa comunicatzione de sos servìtzios e de sos protzessos de traballu produit un'efetu positivu siat subra su **stakeholder** che subra s'organizatzione matessi, afortighende in custa ùrtima su recursu a sa co-progetazzione e a su sentidu de fàghere parte de su sistema.

Sa Carta de sos Servìtzios, in prus, agiuende sa sèbera de sos servìtzios, at a giùghere sos tzitadinos a achirire sa cussèntzia de sa tutela bera de sa giurisditzione e de sa presèntzia de s'Istadu.

Sa Carta de sos Servìtzios at a ismanniare, duncas, su sentidu subra sa tzertesa de su diritu e de su sensu culletivu de seguresa dae parte de chie at faddidu (isballiadu), chi at a pòdere contare torra subra un'andera de educatzione tzerta e a beru in òpera. In custa manera fintzas sa sotziedade tzivile, posta in sa cunditzione non solu de connòschere ma fintzas de collaborare in concretu a su protzessu pro torrare a educare e pro torrare a fàghere intrare in sa sotziedade sos cundennados, at a intèndere prus forte sa presèntzia de s'Istadu. Sotziedade tzivile e Istadu ant a chistionare de prus e cun cussèntzia pro realizare progetos de istrangiadura, introduida sotziale e resòlvida de sas cuntierras, comente crae pro leare parte a sistemas de mediatzione e de giustìtzia bene partzida.

Introduida

S'organizatzone de oe de s'Ufitziu de Bardiania e de su Tribunale de Bardiania de Tàtari est istada programmada e realizada ponende in lughe s'anàlisi siat de sos datos de produtzione che de sas crititzidades essidas a foras. In su progetu in andera torradu a organizare, ispiradu pro criare, in pagu tempus, una **governance**, chi anderet a caraterizare sos Ufitzios in paràula, frunidores de su servìtzio giustìzia in su campu meda díligu de s'agabbu de sa pena, est istada prevista sa costituzione de istruturas chi andent a megiorare sos levellos de produtividate chi, si creet, siant in relata dereta cun bonos levellos de beneistare organizativu. In logu de tales istruturas, otimizende s'ammàniu de sas resorsas umanas, abbalorende as, motivende as e orient ende as "a su resurtadu", prus che a su solu "adempimento de su dovere", s'est formadu un'ambiente de traballu prus bonu, caraterizadu dae una fitiana prom vida de sa comunicatzone, de sa collaboratzione e de un'atentu amm niu de sos levellos int ndidos de matana fisica, mentale e de **apretu (istress)**.

S'anàlisi de su datu produtivu, cumparadu a s'aumentu de sos flussos in intrada de su per odu, at cunfirmadu s'aug riu.

In antis de totu, pro tantu, cada sèbera organizativa est istada antibitzada dae un'atenta anàlisi de sos costos/benefitzios a manera de nde istimare sa cumbenia, in prus che dae s'anàlisi de sos puntos de fortza e de debilesa siat de su sistema organizativu de in antis siat de cussu chi si cheriat cumentzare istimende nde, in prus, sos bant gios e sas dificultades potentziales chi podiant b nnere dae s'ambiente totu in tundu.

Sa prima acurtziada organizativa, istruturada, sistemática e in armonia cun sas esig ntzias de sos clientes/**stakeholders**, imposta cun su progetu tabellare e cun sos  rdines de serv tziu chi si sunt persighidos in su tempus, est istada ispirada a su print piu de "cultura organizativa", comente cumone cumplessivu de cumportamentos,  tica e balores trasmitidos, praticados e afortigados dae totu sos sugetos chi cumponent s'organizatzone; Tale cultura est de domo in sa calidate de sas relatas chi esistint intre sas personnes e su cuntestu de traballu e influit dereta subra s'istadu de salute de su sistema intreu.

Su sistema de su gasi naradu "chircu de Deming" aplicadu pro realizare su megioru fitianu pro m diu de pianificatzone, agabbu, controllu, atzione de adatamentu e curr gida, at cunsentidu de cunsighire unos cantos resurtados in t rmes de "bona pr tica", in andera pro cumplire su **progetu Best Practice Dike** (progetu interregionale/transatzzione "Best practice in sos Ufitzios Giudizi rios Italianos" prom vidu dae su Ministeru de sa Giust zia chi, cun prioridade 1, est istadu finantziadu dae sa Regione Aut noma de sa Sardigna cun fundos de s'Unione Europea). In logu de tale progetu, su Tribunale de Bardiania de T tari est istadu su primu e  nico Tribunale de Bardiania de s'Istadu Italianu a èssere titulare de unu progetu in matèria. Si trat , chentza  teru, de unu "progetu pilota" chi s'abbalet, pro  teru, in sa cumprida sua, de sas atividades de consul ntzia de professionistas seberados; in logu de tale progetu, est istada prevista sa redatzione de sa Carta de sos Serv tzios.

Sa Carta de sos Serv tzios est su trastu de fundamentu chi s'impreat pro cumplire su **print piu de traspar ntzia**, pro m diu de sa declinatzione crara e dereta de su cumone de sos serv tzios frunidos a favore de s'utèntzia e de sas modalidades pro b'intrare. Sa presente Carta s'ispirat a sos art culos 3, 30, 33, 34 de sa Costituzione Italiana, chi decretant e tutelant su respetu de sos print pios de paridade, imparzialitate, amparu de sa dignidade de sa persone e negant cada forma de discriminatzione basada subra su sessu, s'apartenèntzia  tnica, sas cumbinas religiosas, e impignat totu sos operadores e s'istrutura a su respetu de tales print pios. Sa Carta de sos Serv tzios si ghindat a totu sos utentes chi, pro cale si siat motivu, podent èssere interessados a sos serv tzios frunidos dae sos Ufitzios.

Su Presidente de su Tribunale de Bardiania de T tari
Maria Antonia Vertaldi

Chie semus - Su Tribunale de Bardiania de Tàtari

1. Sa Magistradura de Bardiania

Sa Magistradura de Bardiania est cumposta dae un'òrganu giurisditzionale cullegiale, su **Tribunale de Bardiania**, e dae un'òrganu giurisditzionale monocràticu, **s'Ufìtziu de Bardiania**. Sa giurisditzione de sa Magistradura de Bardiania est tenta in sos cunfrontos de sos sugetos distinatários de una sentèntzia penale de cundenna bènnida a èssere definitiva.

In cabu a sa Magistradura de Bardiania s'acumonant funtiones eterogèneas: dae sa **tutela de sos diritos de sos tenturados (detenudos)** a sa cuntzèdida de benefitzios penitentziàrios e de **àteras mesuras (alternativas)**, intesas a realizare s'echilibriu intre sas esigéntzias de tutela de sa colletividade e sa dimanda (istàntzia) costituzionale ispressada dae su gasi naradu finalismu rieducativu. Còmpitu fondamentale de sa Magistradura de Bardiania est su controllu de legalidate subra s'azione de s'Amministratzione Penitentziària.

Sa funzione de su Magistradu de Bardiania mirat a produire sa resposta giurisditzionale in logu de s'agabbu de sas penas. Est còmpitu de su Magistradu de Bardiania garantire sos diritos de sos tenturados e sa curreta aplicatzone de sa lege penitentziària, agabbende a cumprire su tratamentu rieducativu de su cundennadu.

Sa responsabilidade penale est personale.

S'imputadu no est consideradu infartadu (inculpadu cun neghe) finas a sa cundenna definitiva.

Sas penas non podent cunscistere in tratamentos contrários a su sensu deumanidade e depent l'ompere a sa rieducatzione de su cundennadu.

No est ammessa sa pena de morte.

si nono in sos casos previstos dae sas leges militares de gherra.

(Art. 27 de sa Costituzione de sa Repùblica Italiana)

S'ispàrghida manu manu de sas matèrias devòlvidas a sa connoschèntzia de sa Magistradura de Bardiania at determinadu fatu fatu un'istesiamenti de custa dae sa presone, chi nd'at fatu sighire un'ammoddigamentu de cussu caràtere de "giurisditzione a curtzu" chi li fiat pròpiu.

Si mustrat, a su chi est oe, cantu mai netzessàriu **abbalorare sa funzione de sa Magistradura de Bardiania**, in cantu si creet chi una bona organizatzone de sos Ufitzios de su Magistradu de Bardiania e de sos protzessos de traballu chi li pertocant non solu at a produire una resposta giudiziària apropiada in tèrmipes de bonu fàghere e de bonu resessire, ma at a cunsentire a su Magistradu de Bardiania de achirire torra tempus e fortza pro las intregare a su primidiu còmpitu suo de garante de sos diritos de sos tenturados e de sa curreta aplicatzone de sa lege penitentziària cando, pro lege, est cramadu a bardiare subra sos Istitutos de pena e subra s'atuatzione de su tratamentu rieducativu de su cundennadu.

S'atividade de giurisditzione de sa Magistradura de Bardiania est tenta in sede Cullegiale dae su Tribunale de Bardiania e in sede Monocràtica dae su Magistradu de Bardiania in sos Ufitzios de Bardiania. Sa giurisditzione de sas Magistraduras de Bardiania est tenta in sos cunfrontos de sos sugetos distinatários de una cundenna penale bènnida a èssere irrevocabile.

1.1 Tribunale de Bardiania

Su Tribunale de Bardiania naschet cun su nùmene de "Setzione de Bardiania" dae s'art. 70 de sa lege 26 de trìulas 1975 n. 354 e benit istituidu comente "**Tribunale** de Bardiania" dae sa lege 10 de Santu Gaine 1986 n. 663. Sas funtziones de Pùblicu Ministeru a dae in antis de su Tribunale de Bardiania sunt tentas dae su Procuradore Generale pera sa Corte de Apellu, gasi comente istàbilit s'art. 678, comma 3, c.p.p.

Cumposidura

Comente istàbilit su de chimbe commas de s'art. 70 O.P., su Cullègiu Giudicante est cumpostu: 1) dae su Presidente o, pro parte sua, dae su Magistradu de Bardiania, a paris funtziones, prus antzianu; 2) dae unu Magistradu de Bardiania de su distretu o de sa tzircuscrizione territoriale de sa Setzione istacada de Corte de Apellu; 3) dae duos Espertos, giùighes non togados (onoràrios), numenados dae su Consigiu Superiore de sa Magistradura, seberados intre professionistas espertos in meighina, psicologia, servitziu sotziale, pedagogia, psichiatria e criminologia clínica, in prus che dae dotzentes de Iscièntzias criminalísticas.

Cumpetèntzia funtzionale

Su Tribunale de Bardiania detzidit comente giùighe de primu gradu e in gradu de apellu, a norma de s'art. 70 l. 26 de trìulas 1975 n. 354, giambadu dae sa l. 10 de Santu Gaine 1986 n.663 e mudadu dae sa l. 8 martzu 2001 n. 40 e dae sa l. 19 de nadale 2002 n. 277:

In primu gradu

Su Tribunale de Bardiania est cramadu a s'isprimire subra sas dimandas (istàntzias) chi pertocant sos cundennados definitivos, in prus che in dòpia posidura giurídica (chie no est isetende su primu giudìtziu o non s'est appellende o recurrende), in òrdine a su racumandu (afidamentu) in proa ex art.47 O.P., a su racumandu in proa in casos particulares (a sos sensos de s'art. 94, DPR 9.10.1990 n. 309), a sa tentura in domo, a sas tenturas ispetziales in domo, mesulibertade, liberatzone cunditzionale, a sas propostas de rèvoca de sos subra narados benefitzios in prus che a su chi nde sightit, a s'istasida (reinviu) de s'agabbi (esecuzione) de sas penas, ex artt. 146 e 147 c.p., subra sas dimandas pro torrare a èssere abilitadu (reabilitazione), ex art. 178 c.p., e subra cussas de patrotzìniu a ispesas de s'Istadu. Atendet in prus in òrdine a s'atzertamentu de sa collaborazionc cun sa giustìzia, ex art. 58 ter O.P.

In sede de apellu

Su Tribunale de Bardiania detzidit subra sos recursos contra sos provedimentos chi sunt in su de bator commas de s'art. 69 O.P. emìtidos dae su Magistradu de Bardiania, ossiat subra s'esàmene torra (riesàmene) de sa perigulosidade, subra s'aplicatzone, agabbi (esecuzione), mudamentu o rèvoca, fintzas in antis de s'ora, de sas medidas (mesuras) de seguresa, s'incapat cun contestuale rèvoca de sa declarada de delincuèntzia abituale, professionale o pro tendèntzia. Detzidit, in prus, in sede de apellu, comente disponet su segundu comma de s'art. 680 c.p.p., fintzas subra sas impugnaduras contra sentèntzias de cundenna, de prisovimentu (prosciollimentu) o de non logu a protzedire de sos disponimentos chi interessant de su totu sas medidas de seguresa.

In sede de chensu (reclamu)

Su Tribunale de Bardiania detzidit subra sos chenso (reclamos) de su Pùblicu Ministeru e de s'interessadu contra sas cuntsèddidas e sas negas (diniegos) de sos permissos de netzessidate e de prèmiu; subra sos chenso inditados in s'ex art. 14 - ter, contra su decretu chi non ponet in contu su perìodu de permissu o licèntzia emìtidos dae su Magistradu, ex art. 53-bis; su regime de bardiania particolare chi est in s'art. 14 - bis e su regime ispetziale chi est in s'art. 41-bis de s'ordinamentu penitentiariu (custu ùrtimu como reservadu de su totu a sa connoschèntzia de su Tribunale de Bardiania de Roma). Detzidit in prus subra sos chenso in matèria de liberatzone antibitzada, a norma de s'art. 69-bis O.P. introduidu dae s'art. 1, comma 2, l. n. 277 de su 2002 e subra sas impugnaduras chi atenent a s'arressada cunditzionada de s'agabbi de sa pena, a sos sensos de s'art. 2 l. n. 207 de su 2003. Detzidit, galu, subra s'opozizioni in tema de dispatzada (espulsione) dae s'Istadu, a norma de s'art. 16 d.l. n. 286 de su 1998 comente giambadu dae s'art. 15 l. n. 189 de su 2002.

In fines, a norma de s'art. 18-ter, comma 6, O.P. (introduidu dae s'art. 1 de sa l. n. 95 de su 2004), detzidit subra sos chenso in matèria de currispondèntzia (de su Cullègiu non nde podet fàghere parte su Magistradu chi at emìtidu su provedimentu), segundu sa protzedura prevista dae

s'art. 14-ter O.P. e, pro cantu no est dispostu in manera diferente, dae s'art. 666 c.p.p. e detzidit in òrdine a sa declarada de estintzio de sa pena tenturada e/o pecuniària, in prus che a s'èsit u de s'agabbu de las medidas naradas in antis.

Cumpetèntzia territoriale

Sa cumpetèntzia a connòschere las matèrias naradas subra (Ex art. 677, comma 1, c.p.p.) est de su Tribunale de Bardiania chi at sa giurisditzione subra s'Istitutu de preventzio o de pena in ue s'agatad tenturadu s'interessadu in su mamentu de sa pedida, de sa proposta o de s'incumentzu de ufitziu de su protzedimentu. Pro su chi pertocat las personnes in istadu de libertade, a norma de s'art. 677, comma 2 c.p.p., sa cumpetèntzia est de su Tribunale chi at sa giurisditzione subra su logu in ue s'interessadu tenet sa residèntzia o istat, semper chi sa lege non dispòngiat àteru.

Disponet in fines s'art. 677 c.p.p. chi, si sa cumpetèntzia non podet èssere determinada segundu sos critèrios narados subra, issa est tenta dae su Tribunale de Bardiania de su logu in ue fiat istada pronuntziada sa sentèntzia de cundenna, de prisovrimento (prosciollimentu) o de non logu a protzedire, e, in su casu de prus sentèntzias de cundenna o de prisovrimento, a su Tribunale de Bardiania de su logu in ue fiat istada pronuntziada sa sentèntzia bènnida a èssere irrevocabile pro ùrtima.

Sas funtziones e las cumpetèntzias de su Presidente de su Tribunale de Bardiania

Sas funtziones e las cumpetèntzias de su Presidente de su Tribunale de Bardiania sunt inditadas in s'art. 70-bis O.P.. Su Presidente ghiat e organizat las atividades de su Tribunale de Bardiania, coordinende s'atividade de sos Ufitzios de Bardiania chi apant sea in su territòriu subra ue su Tribunale tenet sa giurisditzione sua. S'atividade giurisditzionale de su Presidente s'ispricat in sa funzione de presidèntzia de las udientzias cullegiales de su Tribunale de Bardiania, in prus che de Magistradu reladore e isterridore de sos provedimentos cullegiales chi li sunt assignados in sa Tabella de cumpositzio de su Tribunale. In calidate de Presidente si òcupat, in prus, de sa fissazion de las udientzias de su Cullègiu e de s'assignadura, in antis, a sos diversos Magistrados de Bardiania e, a pustis, a las naradas udientzias, de sos diversos protzedimenti de cumpetèntzia de su Tribunale de Bardiania.

Su Presidente de su Tribunale de Bardiania emitit, in prus, totu sos provedimenti in matèria de ammissibilidat de las istàntzias (dimandas).

Est bene a pretzisare in prus chi su d.lgs. N. 240 de su 2006, inditende sos duos Dirigentes apicales, at chèrfidu distinghere a beru, in logu de cada Ufitziu Giudiziariu, las cumpetèntzias chi isetan a su Magistradu - Cabu de s'Ufitziu - e cussas atribuidas a su Dirigente Amministrativu cancaradu in su matessi Ufitziu. E bene, sa figura de su Dirigente Amministrativu de sa gasi narada "segunda fasca" no est prevista in sos Ufitzios de Bardiania, ma ebbia in unos cantos Tribunales de Bardiania; pro tanto, su Presidente acumonat issu etotu fintzas las cumpetèntzias chi su d.lgs. 240/06 dat a su Dirigente Amministrativu; ateretantu si podet nàrrere pro sos Magistrados de Bardiania cun sea in tzitade diversa dae cussa de su Tribunale de Bardiania.

1.2 S'Ufitziu de Bardiania

S'Ufitziu de Bardiania est costituidu dae su cumplessu organizadu de isferas de cumpetèntzias, personnes fisicas, benes materiales e medios bortados a sa faina de un'atividade istrumentale e a s'esercìtziu de las funtziones giurisditzionales de su Magistradu de Bardiania. Su cabu de s'Ufitziu de Bardiania, o mègus su "prepostu" a sa Dirigèntzia de s'Ufitziu, fintzas amministrativa, est su Magistradu de Bardiania antzianu de s'Ufitziu (in ue, imbetzes, s'Ufitziu e su Tribunale de Bardiania cumbinent unu cun s'àteru in su matessi sea, su cabu de s'Ufitziu de Bardiania est su Presidente de su Tribunale de Bardiania).

Cun sa reforma penitentziària batida cun sa lege 26 de trìulas 1975 n. 354 su "Giùighe de Bardiania" betzu benit a èssere "**Magistradu de Bardiania**": giùighe ispetzializadu chi, a s'imbessa de cantu sutzediat in tempus barigadu, non depet èssere postu a fàghere àteras funtziones giudiziàrias (art. 68, comma 4, ord. penit.). Issu podet èssere unu Magistradu de Cassazione, de Apellu e de Tribunale.

Su Magistradu de Bardiania tenet unu chirriu fundamental de sa giurisditzione penale in ue s'acumonant funtziones meda diferentes (dae sa tutela de sos diritos de sos tenturados a sa cuntzèdida imperistantu de àteras medidas, de permissos e de miminaduras de sa pena pro sa liberazione antibitzada), intèndidas a realizare un'echilibriu pagu fàtzile intre las esigèntzias de

amparu de sa culletividade e sa dimanda costituzionale isprimida dae su gasi naradu finalismu rieducativu.

Sas **funtziones e sos provedimentos de su Magistradu de Bardiania** sunt inditados in s'art. 69 de sa lege 26 de trìulas 1975 n.354, distintas in **giurisditzionales** (in ue est previstu su respetu de su contradditòriu de las partes), **amministrativas** e de **bardiania**:

Giurisditzionales

A norma de s'art. 678 c.p.p., su Magistradu de Bardiania, in las matèrias chi atenent a sa rateizatzone (art. 660, comma 3, c.p.p. e 133-ter c.p.) e a sa cumbèrtida (cunversione) de las penas pecuniàrias (artt. 102 e sigg. lege 24 de Santu Andria 1981 n. 689), a su cundonu (remissione) de su dèpidu (art. 56 O.P.), a sos recòveros previstos dae s'art. 148 c.p., a las medidas de seguresa (artt. 199 e sighende, c.p. providende a esamenare torra sa perigulosidade, in prus a s'aplicatzone, agabbu, mudamentu e rèvoca, fintzas antibitzadas, de tales medidas), a s'agabbu de sa mesutentura e de sa libertade controllada (artt. 55 e 56 lege n. 689 de su 1981), e a sa declarada de fitiania o professionalidade in su reatu (artt. 102-105 c.p.) o de tendèntzia a delincuere (art. 108 c.p.), protzedit cun pedida de su Pùblicu Ministeru, de s'interessadu, de su Defensore o de ufitziu, segundu su protzedimentu giurisditzionale disciplinadu dae s'art. 666 c.p.p.

A sos sensos de s'art. 69, comma 6, O.P., su Magistradu detzidit cun ordinàntzia, chi si podet impugnare in Cassazione ebbia, segundu sa protzedura inditada in s'art. 14 ter O.P., subra sos chenos (reclamos) de sos tenturados e de sos internados chi lis interessat su respetu de las normas chi pertocant s'itefàghere de las atividades de tirotzìniu e de traballu, in prus che las cunditziones de esercìziu de su podere disciplinare, sa costituzione e sa cumpetèntzia de s'òrganu disciplinare, sa contraria (cuntestazione) de sos addèbitos e sa facultade de si disfartare (disculpares).

A norma de s'art. 18-ter O.P. (postu dae s'art. 1 de sa lege 8 de abril 2004, n. 95) su Magistradu de Bardiania detzidit cun decretu motivadu, fatu a pedida de su Pùblicu Ministeru o subra proposta de su Diretore de s'Istitutu, in matèria de currispondèntzia de sos cundennados, de sos internados e de sos imputados a pustis de sa pronùntzia de sa sentèntzia de primu gradu. Su Magistradu de Bardiania, in fines, regollet pro rogatoria sas declaradas de su chi no est presente (contumatze), tenturadu o internadu, comente dispostu in s'art. 489, comma 3, c.p.p., cun sa presèntzia de su Defensore.

Amministrativas e de Bardiania

Su Magistradu de Bardiania bàrdiat subra s'organizazone de sos Istitutos de preventziona e de pena e proponet a su Ministru las esigèntzias de sos servitzios isvàrios, cun particolare reguardu a sa cumprida de su tratamentu rieducativu. Bàrdiat subra s'agabbu de sa tentura de sos imputados a manera de nd'assegurare sa cumprida cunforma a las leges e a sos regulamentos. Aproat, cun decretu, su programma de tratamentu inditadu in su de tres commas de s'art. 13, o lu torrat in segus cun osservatzione a fines de una formulazione noa. Dat, in prus, in andera de su tratamentu, disponimenti deretos a fàghere foras unas cantas mancàntzias de sos diritos de sos cundennados e de sos internados. Subraintendet a s'agabbu de las medidas personales de seguresa e a s'agabbu de las àteras medidas (mesuras alternativas). Providit, cun decretu motivadu, subra sos permisos a sos tenturados, subra las licèntzias a sos tenturados mesulíberos e a sos internados, subra las autorizatziones e subra sos mudamenti chi pertocant su racumandu (afidamentu) in proa a su Servìzziu Sotziale e a la tentura in domo. Isprimit pàrrere motivadu subra las propostas e las dimandas (istàntzias) de gràtzias chi interessant sos tenturados. Tenet, in prus, totu las àteras funtziones chi li sunt dadas dae sa lege; intre custas úrtimas, in fortza de sos artt. 2 e 4 de sa lege n. 165 de su 1998, podet arressare la pena a pustis de una dimanda de racumandu o de musulibertade, o cuntzèdere in peristantu la tentura in domo in las moras de las detzizioni de su Tribunale de Bardiania. Podet dispònnere, a sos sensos de s'art. 15 de sa lege n. 189 de su 2002, la dispatzada de s'istràngiu a titulu de machitzia (santzione) a postu de (in alternativa) la presonia (la Corte Costituzionale, cun ord. n. 226 de su 2004 nd'at reconnòschidu natura amministrativa). Su Magistradu providit, in prus, a norma de s'art. 69 comma 8 O.P., mudadu dae s'art. 1 de sa l. n. 277 de su 2002, cun ordinàntzia (mancari adotada chentza la presèntzia de las partes), subra la miminadura de pena pro liberazione antibitzada. Providit, in fines, semper cun ordinàntzia, a norma de s'art. 2 de sa lege n. 207 de su 2003 subra s'arressada cunditzionada de s'agabbu de la pena tenturada intro, e non prus de, duos annos.

B'at de nàrrere chi, mentres sos provedimentos chi isprimint funtziones giurisditzionales sunt belle semper emitàdos in la forma de s'**ordinàntzia**, sos provedimentos ispressione de funtziones

amministrativas e de bardiania sunt tentos, quasi semper (francu sas bortas tzitadas), in sa forma de su **decretu**.

Cumpetèntzia territoriale

A sos sensos de s'art. 677 c.p.p. si sebestat sa cumpetèntzia territoriale de su Magistradu de Bardiania cun inditu a sa sea de s'Istitutu de preventzio o de pena in ue s'agatad tenturadu s'interessadu in s'atu de sa pedida, de sa proposta o de s'incumentzu de ufitziu de su protzedimentu. Cando s'interessadu no est tenturadu o internadu, sa cumpetèntzia est de su Magistradu de Bardiania chi at giurisditzione in su logu in ue s'interessadu at sa residèntzia o istat. Cale ùrtimu critèriu residuale, sa cumpetèntzia est tenta dae su Magistradu de Bardiania de su logu in ue fiat istada pronuntziada sa sentèntzia de cundenna, de proisovimento o de non logu a protzedire, bennida a èssere irrevocabile pro ùrtima. In su casu de sa tentura in domo imperistantu cuntzèdida dae su Magistradu de Bardiania pro s'agabbi de sa pena e, pro tantu, pro totu sas isvàrias autorizatziones, mudamentos de sas prescritziones o de sa giurisditzione, sighidura e arressada cun proposta de rèvoca, abbarrat cumpetente su Magistradu chi at cuntzèdidiu sa medida provisòria e, de cunsighèntzia, pro cada bisenta in prus, su Tribunale de Bardiania de sa sea.

Raportos cun su Tribunale de Bardiania

Posta a banda sa funzione giudicante de su Magistradu de Bardiania cale cumpONENTE de s'òrganu cullegiale, si sutalniat sa **cumpleta autonomia** sua in sa faina de sas àteras funtziones giurisditzionales monocràticas. S'atividade de giurisditzione de su Magistradu de Bardiania no est sutordinada a su controllu de su Tribunale o a cussu de su Presidente. Unas cantas detzisiones suas podent èssere, s'incapat, ogetu de impugnadura a dae in antis de s'Òrganu Cullegiale. Issu resurtat comente si siat sutordinadu a su Presidente in ordine a sas chistiones organizativas, comente istabilidu dae s'art. 70 - bis, comma 2, lett.b), O.P.

1.3. Su territòriu de inditu

Su Tribunale de Bardiania at belle semper cumpetèntzia territoriale istèrrida a su distretu de sa Corte de Apellu. In su casu de su Tribunale de Bardiania de Tàtari, sa Tzircuscrizione Territoriale cumbinat cun cussa de sa Setziona istacada de Tàtari de sa Corte de Apellu de Casteddu e duncas cun su territòriu de sas **provìntzias de Tàtari, Nùgoro e Òlibia-Tèmpiu**.

Su Tribunale de Bardiania de Tàtari tratat sos afares cullegiales chi benint dae s'**Ufitziu de Bardiania de Tàtari** e dae s'**Ufitziu de Bardiania de Nùgoro**.

1.4. S'Ufitziu pro s'agabbi de sa pena forana

Sa Magistradura de Bardiania òperat umpare a s'Uepe, S'Ufitziu de Agabbi Penale Foranu, òrganu perifèricu de su Ministeru de sa Giustizia - Dipartimentu Amministratzone Penitentziària. Sos còmpitos de sos Uepe previstos dae sa reforma de s'ordinamentu penitentziàru (art. 72, L.354/75) e disciplinados dae su regulamentu de s'agabbi de sa pena sunt meda e podent èssere in sustàntzia giughidos torra a duos setores de interventu prus de importu:

- Interventu tentu in favore de sugetos **tenturados in sos Istitutos de pena**;
- Interventos isvilupados **subra su territòriu** in logu de s'agabbi penale foranu.

Fatu a pedida de s'Autoridate giudiziària, de sos Istitutos penitentziàrios o de àteros Uepe de su territòriu natzionale, su singulu Ufitziu de agabbi penale foranu tenet in prus **indàgines de servìziu sotziale** pro connòschere sa realidade personale, familiare e de traballu de sugetos distinatàrios de una cundenna penale o medida de seguresa. Si tratat de datos netzessàrios pro detzidere subra sa cuntzèdida de sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa presonia, o subra sa redazionne de sas matessi, in prus che pro s'iscritura de su programma de tratamentu.

2. Chie traballat a parte intro de su Tribunale e de sos Ufitzios de Bardiania

2.1. Sos Magistrados

Sos Cullègios giudicantes de su Tribunale de Bardiania de Tàtari sunt presièdidos dae su Presidente de su Tribunale de Bardiania e sunt cumpostos, in prus che dae sos Magistrados de s'Ufitziu de Bardiania de Tàtari, fintzas dae sos Magistrados de s'Ufitziu de Bardiania de Nùgoro, segundu chi sas protzeduras tratadas pertochen tenturados e/o sugetos in libertade postos suta sa giurisditzione de s'Ufitziu de Bardiania de Tàtari o de cussu de Nùgoro.

Sa partzidura de sos afares intre sos Magistrados in servìtsiu peri sos Ufitzios de Bardiania de Tàtari benit fata pro Istitutos de tentura, dende a cada Magistradu totu sas istàntzias (dimandas) e sas protzeduras chi pertocant sos tenturados inserrados in cada sìngulu Istituto de tentura, chi subra s'organizatzone sua issu est cramadu a bardiare. Matessi critèriu balet pro s'assignadura a sos Magistrados de s'Ufitziu de Bardiania de Tàtari chi cumponent su Cullègiu giudicante pro su chi pertocat sos afares de cumpetèntzia de su Tribunale de Bardiania.

Pro su chi pertocat sos cundennados lìberos (lìeros) o a sos arrestos in domo, sos afares sunt partzidos intre sos Magistrados de Bardiania, pro trattare de sos afares de giurisditzione monocràtica, segundu su critèriu de sas literas initziales de su sambenadu (A/L- M/Z); tale assignadura balet fintzas pro trattare de su protzedimentu tentu a dae in antis de su Tribunale de Bardiania.

S'òrganicu de sos Magistrados de sos Ufitzios de Bardiania de Tàtari est cumpostu dae 2 unidades.

2.2. Sos Espertos

Sos Espertos, in númeru de duos, cumponent borta cun borta sos Cullègios de su Tribunale. S'achidamentu issoro sight unu critèriu obietivu e predeterminadu inditadu in sa tabella de cumpoidura de s'Ufitziu Giudiziàriu. Issos sunt professionistas "espertos in psicologia, servìtsiu sotziale, pedagogia, psichiatria e criminologia", in prus che "dotzentos in Iscièntzias criminalisticas".

2.3. Su Personale amministrativu

Su Personale amministrativu in orgànicu peri su Tribunale de Bardiania est representadu in totu sas calificas postas in antis a sos obbietivos de persighire. Nde faghent parte: Funtzionàrios, Cantzelleris, Operadores Giudiziàrios e Ausiliàrios.

In sa pranta orgànica de su Personale amministrativu no est prevista sa fegura de su Dirigente Amministrativu e, pro tanto, su Presidente de su Tribunale de Bardiania de Tàtari, Cabu de s'Ufitziu e Magistradu Dirigente de s'Ufitziu de Bardiania de Tàtari, acumonat issu etotu sas cumpetèntzias fitianas chi sunt atribuidas belle semper a su Dirigente Amministrativu.

Pranta orgànica de sos UU.GG.

Ufitziu Giudiziàriu	Personale Amministrativu	Personale Magistradura
Tribunale e Ufitziu de Bardiania de Tàtari	17	3
Ufitziu de Bardiania de Nùgoro	10	2
Total	27	5

Dotazione efetiva a su 31/12/2011

Ufitziu Giudiziariu	Personale Amministrativu	Personale Magistradura
Tribunale e Ufitziu de Bardiania de Tàtari	12	3
Ufitziu de Bardiania de Nùgoro	8	1
Totale	20	4

3. S'organizatzone de sos ufitzios de su Tribunale

In s'impreu ratzionale de sas resorsas semper prus làngias, sunt istados aprontados torra pianos de ammàniu e megioru de singulos servìtzios a su fines de nde pòdere bogare, in pagu tempus, resurtados in tèrmimes de produtividate, reduida de s'impignu de traballu de su personale prepostu, mantenimentu de sos costos e acumentamentu de s'utèntzia interna e forana.

Sos pianos narados subra, ispirados a su **printzìpiu de bonu fàgħere**, cale cànone organizativu bortadu a sas “endiadi” o “bonu andamentu e imparzialidat” inditadu in s'art. 97 Cost., torrende a bídere totu sos protzessos de traballu a manera de rèndere prus eficiente su sistema ponende lu in cundizione de frunire a s'utèntzia unu “servìzju” prus lestru e trasparente, ant previstu torra sa cunfiguratzione de sos ufitzios in unidades organizativas cun funtziones diferentziadas e bortadas a su resurtadu.

S'organizatzone de su Personale amministrativu chi òperat peri sa **sea de Tàtari** de su Tribunale de Bardiania, incuadradu in logu siat de su Tribunale che de s'Ufitziu de Bardiania, est istada duncas mudada cun **Òrdine de Servìzziu 305 de su 27 de Santu Gaine 2011**, cunfigurende la comente entidade chi giuat a ambos sos Ufitzios Giudiziarios, partzida in funzione de 4 àreas distintas.

Àrea Amministrativu Contàbile

Ite faghet?	<ul style="list-style-type: none"> - Assegurat su curretu ammàniu de totu sas protzeduras e de sos registros contàbles de interessa de sos Ufitzios. - Curat totu sas fainas amministrativas chi pertocant sos Espertos chi cumpontent su Tribunale de Bardiania. - Curat s'ammàniu de sas còmporas fatas dae sos Ufitzios e assolvet a sas funtziones de cunsigmatàriu. - Curat s'ammàniu amministrativu de sos automezos a disponimentu de s'Ufitziu.
In ue?	Aposentu: 123
Pro informos	Telèfonu: 079 - 20 92 31 Fax: 079 - 23 27 10

Area "Suportu a sa giurisdizione"

Ite faghet?	S'àrea "Suportu a sa giurisdizione" est a parte intro partzida in duos setores: unu primu setore intregadu a su Tribunale de Bardiania e unu segundo setore deputadu a suportare s'Ufitziu de Bardiania. Cada Setore est partzidu issu etotu in bator unidades organizativas, intregadas sas unas e sas àteras: a s' Istruïda (istrutzione) , a s' Assistèntzia in s' Udièntzia , a s' agabbu de sa pena (Esecuzione) e a su Patrotziniu . Intre sos còmpitos printzipales de sas unidades organizativas bi sunt: <ul style="list-style-type: none"> - Curare totu sas atividades de istrutòria de sos protzedimentos dispostas dae su Magistradu de Bardiania o dae su Presidente. - Assegurare sa presèntzia de su Cantzelleri in sas udièntzias, curende totu sas atividades in antis e a pustis de s'udièntzia. - Cumprire sos provedimentos emitidos e curare sas fainas chi pertocant sos recursos pro Cassazione. - Curare su servitziu patrotziniu a ispesas de s'Istadu.
In ue?	Setore Tribunale de Bardiania, Aposentu: 121 Setore Ufitziu de Bardiania, Aposentu: 122
Pro informatziones	Setore Tribunale de Bardiania, Telèfonu: 079 - 20 92 04 Fax: 079 - 20 92 32 Setore Ufitziu de Bardiania, Telèfonu: 079 - 20 92 17 Fax: 079 - 23 27 10
Notas	Sas unidades organizativas Istruzione e Esecuzione , abbarrende firmu s'oràiu generale de abertura a su públicu de sas Cantzellerias comente torradu a iscriere in custa Carta de sos Servitzios, sunt a disponimentu dae su lunis a su chenàbura, in sa fasca orària 10.00-12.00 , pro frunire in sea informos pràcticos de ditàlliu, imprenta e modulistica, a su fines de ràndere prus fàtzile sas relatas cun s'utèntzia.

Àrea Ammàniu Documentale

Ite faghet?	Fintzas s'àrea <i>Ammàniu Documentale</i> resurtat a parte intro partzida in duos setores: unu primu setore competente a assistire su Tribunale de Bardiania e unu segundo setore de suportu a s'Ufitziu de Bardiania. S'àrea in totu sa completeness sua: <ul style="list-style-type: none"> - Curat sa retzida, iscritzione e leada in càrrigu, cun formatziona de su fasciculu de ufitziu, de totu sas dimandas (istàntzias) chi benint dae sos Istitutos de Pena, dae àteros Ufitzios Giudiziàrios, dae sos Defensores e dae sos Cundennados. - Garantit su suportu operativu e documentale pro su traballu de totu sas dimandas presentadas a sos Ufitzios. - Assegurat in cada mamentu sa completeness e su curretu ammàniu de sos fascículos de sas dimandas. - Assegurat su fitianu annoamentu de sa versione eletrònica de sos fascículos. - Curat s'atividade a pustis de s'agabbu de sa pena.
In ue?	Setore Tribunale de Bardiania, Aposentu: 121 Setore Ufitziu de Bardiania, Aposentu: 122
Pro informos	Setore Tribunale de Bardiania, Telèfonu: 079 - 20 92 04 Fax: 079 - 20 92 32 Setore Ufitzios de Bardiania, Telèfonu: 079 - 209217 Fax: 079 - 23 27 10

Àrea Segreteria e Suportu a sa Dirigèntzia

Ite faghet?	- Curat sas cumplidas de Segreteria de su Tribunale e de s'Ufitziu de Bardiania. <ul style="list-style-type: none"> - Assegurat su funtzionamentu de sas atividades de retzida, ischirriada,
--------------------	--

	<p>movimentu e imbiu de sa currispondèntzia. - Curat totu sas cumpridas amministrativas chi pertocant su Personale de sos Ufitzios assegurende, intre totus, sa relevatzione de sas presèntzias e s'ammàniu de fèrias e permissos.</p>
In ue?	Aposentu: 107 e 108
Pro informatziones	Telèfonu: 079 - 20 92 16 / 20 92 34 Fax: 079 - 23 27 10

Ite faghimus – Sos servìtzios pro sos utentes

1. Sos printzipales benefitzios pro sos cundennados

In sa tabella chi sightit benint mustrados sos benefitzios chi podent èssere pedidos dae sugetos tenturados, arrestados in domo e lìberos (lìeros), distinatàrios de una sentèntzia penale de cundenna irrevocàbile.

Pro cada benefitziu sunt inditadas sas pàginas de su documentu in ue agatare prus informatziones.

Ghia a sos benefitzios pro sos Cundennados			
Cundizione	Ite si podet pedire	Pro cale motivu	Pag.
<i>Cundennados tenturados in presone</i>	Una medida de tentura a postu de un'àtera (alternativa)	Pro iscontare sa pena foras dae sa presone	17 / 31
	Un'istasida (rinviu) de sa pena de iscontare	Pro istasire (mòvere a pustis) s'agabbu de sa pena tenturada	18
	Una miminadura de sa pena de iscontare	Pro miminare sa durada de sa pena	19 / 30
	Sa liberatzione cunditzionale	Pro essire in antis de su tempus dae presone	31
	Unu permissu pro essire dae sa presone	Pro essire imperistantu dae sa presone	19
	In casu de istràngios, sa dispatzada	Pro essire in antis de su tempus dae presone e torrare in Pàtria	20 / 29
	De iscontare sos ùrtimos 18 meses de reclusione in domo	Pro essire in antis de su tempus dae presone e iscontare sa pena in domo	21 / 28
	Su cundonu (remissione) de su dèpidu	Pro annullare sas ispesas dèpidas pro su protzedimentu e su mantenimentu in presone	22 / 34
	Sa pena pecuniària a ratas (rateizazione)	Pro pagare sa pena pecuniària a ratas	22 / 32
<i>Cundennados arrestados in domo</i>	Su patrotzìniu in de badas	Pro otènnere s'assistèntzia in de badas de un'avocadu defensore	23 / 27
	Una medida a postu de un'àtera	Pro iscontare sa pena foras dae sa presone cun prescrizioni	17 / 31
	Un'istasida (rinviu) de sa pena de iscontare	Pro istasire s'agabbu de sa pena tenturada	18
	Una miminadura de sa pena de iscontare	Pro miminare sa durada de sa pena	19 / 30
	Su cundonu de su dèpidu	Pro annullare sas ispesas dèpidas pro su protzedimentu e pro su mantenimentu in presone	22 / 34
	Sa pena pecuniària pagada a ratas	Pro pagare sa pena pecuniària a ratas	22 / 32
<i>Cundennados lìberos (lìeros)</i>	Su patrotzìniu in de badas	Pro otènnere s'assistèntzia in de badas de un'avocadu	23 / 27
	Una mesura a postu de un'àtera	Pro iscontare sa pena foras dae sa presone	17 / 31
	Un'istasida de sa pena de iscontare	Pro istasire s'agabbu de sa pena tenturada	18
	Una miminadura de sa pena de iscontare	Pro miminare sa durada de sa pena	19 / 30
	Su cundonu de su dèpidu	Pro annullare sas ispesas dèpidas pro su protzedimentu e, s'incapat, pro su mantenimentu in presone	22 / 34
	Sa pena pecuniària pagada a ratas	Pro pagare sa pena pecuniària a ratas	22 / 32
<i>Cundennados chi ant iscontadu totu sa pena</i>	Su patrotzìniu in de badas	Pro otènnere s'assistèntzia in de badas de un'avocadu	23 / 27
	Sa torrada a abilitare (reabilitazionne)	Pro iscantzellare cada efetu de sa cundenna penale	21 / 35
<i>Sutapostos a medidas de seguresa</i>	Sa rèvoca/mudamentu de sa medida de seguresa	Pro torrare a achirire sa libertade pròpria, cando siat bènnida a mancu sa "perigulosidate sotziale"	23

Inoghe fatu benint torradas a iscriere cussas chi sunt sas preguntas prus frecuentes bortadas a sos Ufitzios, sighidas dae una discritura ischemàtica de sos benefitzios culligados chi podent èssere pedidos:

1.1 Cando si podet iscontare sa pena foras dae sa presone?

Sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa tentura cumentint a su sugetu chi at subidu una cundenna de iscontare, in totu o in parte, sa pena detentiva foras dae sa presone. Sas modalidades de pedida sunt diferentes segundu chi su cundennadu siat **in libertade (lieru)**, in sos **arrestos in domo** o siat **tenturadu in presone**.

Chie:	Cundennadu in libertade
Ite depet fàghere:	<ul style="list-style-type: none"> a) Presentare dimanda (istàntzia) intro su tempus de 30 dies dae sa nuntza (notifica) de s'òrdine de agabbu de sa sentèntzia de cundenna a su Pùblicu Ministeru chi la trasmitit a su Tribunale de Bardiania; b) Inditare cale àtera mesura (alternativa) si pedit; c) Curre dare sa dimanda cun tzertificados e declaradas de disponibilitade dae parte de sas personnes interessadas.
Ite podet pedire:	Totu sas àteras medidas (alternativas): su racumandu (afidamentu) in proa in su Servìtziu sotziale, su racumandu terapèuticu, sa tentura in domo in totu sas formas suas, sa mesu libertade, etz.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	<p>In casu de cuntzèdida de sas medidas dae parte de su Tribunale de Bardiania, su cundennadu at a èssere sutapostu a sas prescrizioni, inditadas in s'ordinàntzia, chi subra custas at a dèpere bardiare s'Ufitziu de Agabbu (Esecuzione) Penale Foranu.</p> <p>In casu de cuntzèdida faddida, su Tribunale de Bardiania at a dare avisu a sa Procura de sa Repùblica in manera chi dispòngiat pro s'iscontu de sa pena in presone.</p>
Normativa de inditu:	Art. 656, V comma, c.p.p.
Chie:	Cundennadu a sa tentura in domo
Ite depet fàghere:	Su Pùblicu Ministeru imbiat deretu a su Tribunale de Bardiania sa pedida de una cuntzèdida de un'àtera mesura a postu de sa tentura.
Ite podet pedire:	Su cundennadu at facultade de pedire una de sas àteras medidas (alternativas). In casu no la pedat, su Tribunale de Bardiania at a istimare sa medida prus bona in presèntzia de sos presupostos.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	<p>In casu de cuntzèdida de sa medida dae parte de su Tribunale de Bardiania, su cundennadu at a èssere sutapostu a sas prescrizioni inditadas in s'ordinàntzia, chi subra s'osservàntzia issoro at a dèpere bardiare s'Ufitziu de s'Agabbu Penale Foranu (Ufitziu de s'Esecuzione Penale Esterna).</p> <p>In casu de cuntzèdida faddida, su Tribunale de Bardiania at a dare avisu a sa Procura de sa Repùblica in manera chi dispòngiat pro s'iscontu de sa pena in presone.</p>
Normativa de inditu:	Art. 656, X comma, c.p.p.
Chie:	Cundennadu tenturadu
Ite depet fàghere:	Su cundennadu pedit deretu a su Tribunale de Bardiania sa cuntzèdida de un'àtera medida a postu de sa tentura.
Ite podet pedire:	Totu sas àteras medidas (alternativas): su racumandu (afidamentu) in proa

	a su Servìtziu sotziale, su racumandu terapèuticu, sa tentura in domo in totu sas formas o sa mesu libertade, ecc.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	In casu de cuntzèdida de sa mesura dae parte de su Tribunale de Bardiania, su cundennadu at a èssere sutapostu a sas prescritziones inditadas in s'ordinàntzia, chi subra s'osservàntzia issoro at a dèpere bardiare s'Ufitziu de s'Agabbu Penale Foranu (Ufitziu de s'Esecuzione Penale Esterna). In casu de cuntzèdida faddida, su cundennadu at a abbarrare in presone. Sas àteras medidas (alternativas) podent èssere cuntzèdidas in peristantu dae su Magistradu de Bardiania chi, emìtidu su provedimentu, at a torrare sos atos a su Tribunale de Bardiania pro sa detzisione ùrtima.
Normativa de inditu:	Cabu VI Ordinamentu Penitentziàriu

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione “**Comente fàgħere pro**”, in particolare in su paràgrafo 1.6 intregadu a sas **àteras medidas**.

1.2 Cando si podet istasire (rinviare) s'agabbu de sa pena?

In determinados casos si podet pro sos cundennados, siant issos lìberos, in sos arrestos in domo o tenturados, pedire s'istasida (rinviu) de s'agabbu de sa pena. In àteros casos, imbetzes, tale istasida est tenta cun obbligu.

Chie:	Cundennados (lìberos, in sos arrestos in domo o tenturados)
Itasida (Rinviu) Obligatoria	
In cales casos est prevista:	<ul style="list-style-type: none"> a) Fèmina ràida; b) Mama cun criadura prus minore de un'annu; c) Persone malàida de AIDS cunclamadu, o de àtera maladia mala meda, chi pro more de custa sas conditziones suas de salute resurtant incumpatibles cun s'istadu de tentura.
Ite depet fàgħere:	Presentare dimanda (istàntzia) a su Tribunale de Bardiania, o in casu de presse, pro sos cundennados tenturados, a su Magistradu de Bardiania. Tale Magistradu podet fintzas providire issu etotu.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania. Pro sos cundennados tenturados podet detzidere in peristantu e in apretu su Magistradu de Bardiania.
Ite podet sutzèdere:	Si bi sunt sos presupostos de lege, sa pena est arressada finas a cando benit a mancu sa neghe de s'istasida.
Normativa de inditu:	Art. 146 c.p.
Itasida (Rinviu) Facultativa	
In cales casos est prevista:	<ul style="list-style-type: none"> a) Cundennadu chi at presentadu dimanda de gràtzia; b) Persone in istadu de grave infermidade fisica; c) Mama cun figios prus minores de tres annos.
Ite fàgħere:	Presentare dimanda (istàntzia) a su Tribunale de Bardiania.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania. Pro sos cundennados tenturados podet detzidere in peristantu e cun apretu su Magistradu de Bardiania, torrende dapo i sos atos a su Tribunale de Bardiania pro sa detzisione ùrtima.
Ite podet sutzèdere:	Si sa medida benit cuntzèdida, a su cundennadu l'at a èssere arressada sa pena finas a cando benit a mancu sa neghe de s'istasida (a assempru si est bénida a mancu s'infermidade fisica), o finas a sa finitia de su tempus inditadu in s'ordinàntzia de cuntzèdida.
Normativa de inditu:	Art. 147 c.p.

S'istasida (rinviu) obligatòria e facultativa de s'agabbu de sa pena podet èssere giambada, in casu de particolare perigulosidade de su cundennadu, cun sa tentura in domo (art. 47 ter, I comma, O.P.).

1.3 Comente si podet otènnere sa miminadura de sa pena de iscontare?

Su de leare parte ativa a su protzessu de rieducatzone dae parte de sos cundennados cumentit a issos matessi de imbiare dimanda pro otènnere un'iscontu de 45 dies pro onni 6 meses de pena sufrida.

Chie:	Cundennados (lìberos in medida alternativa, in sos arrestos in domo o tenturados)
In cales casos est previstu:	Si su cundennadu dimustrat de leare parte ativa a su protzessu de rieducatzone in presone
Ite depet fàghere:	Presentare dimanda in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Iscontu de 45 dies pro ogni 6 meses de pena sufrida
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	Cando est cuntzèdida sa liberatzone antibitzada, benit torrada a determinare sa pena in agabbu cun s'inditu de sa finitia de sa pena noa. Si non benit cuntzèdida, s'interessadu podet propònnere chensu (reclamu) a dae in antis de su Tribunale de Bardiania, fintzas issu etotu chentza s'assistèntzia de unu Defensore, inditende·nde sos motivos; s'atu depet èssere presentadu intro 10 dies dae sa nuntza (notìtzia) de sa nega (rigetu).
Normativa de inditu:	Art. 54 Ordinamentu Penitentziàriu

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "**Comente fàghere pro**", in particolare in su paràgrafo 1.4 intregadu a sa **liberatzone antibitzada**.

1.4 Comente si podet essire in peristantu dae presone in andera de s'agabbu de sa pena tenturada?

Su cundennadu chi est iscontende una pena tenturada podet pedire, segundu sos casos, unu **permissu prèmiu** o unu **permissu de netzessidade**.

Chie:	Cundennados tenturados
Permissu prèmiu	
Ite depet fàghere:	Sa cuntzèdida de sos permissos prèmiu est ammìtida pro cundennados chi apant tentu una cunduta regulare (pro ditàllios mègjus subra sos rechisidos netzessàrios si cunsultet sa boghe currispondente de su " Glossàriu "). Sa dimanda andat presentada in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	S'autorizatzone a essire dae sa presone pro unu tempus non prus longu de 15 dies borta cun borta, a su fines de cumentare de contivigiare interessos afetivos o de traballu. Sos permissos non podent barigare sas 45 dies a

	s'annu.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania, intèndida sa Diretzione de sa presone pro abberare sa cunduta regulare.
Ite podet sutzèdere:	Su permissu benit cuntzessu e fruidu dae su tenturadu segundu sas prescritziones inditadas dae su Magistradu de Bardiania. Si su permissu benit negadu, su tenturadu podet presentare chensu (reclamu) intro 24 oras dae sa nuntza (notifica) de sa nega (diniegu).
Normativa de inditu:	Art. 30 ter Ordinamentu Penitentziàriu
Permissos de netzessidade	
Ite depet fàghere:	In casu chi dae unu mamentu a s'àteru siat in perìgulu sa vida de unu familiare o de unu cumbivente, su Magistradu de Bardiania podet cuntzèdere su permissu de andare a fàghere bísita a s'infirmu. Permissos comente custos podent èssere cuntzèdidos pro eventos familiares de gravidade particolare. Sa dimanda andat presentada in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	S'autorizazione a essire dae sa presone pro su tempus netzessàriu a fàghere sa bísita.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	Su permissu benit cuntzèdido e fruidu dae su tenturadu segundu sas prescritziones inditadas dae su Magistradu de Bardiania, chi podet previdire a pònnere un'iscorta bona. Si su permissu benit negadu, su tenturadu podet presentare chensu (reclamu) intro 24 horas dae sa nuntza (notifica) de sa nega (diniegu).
Normativa de inditu:	Art. 30 Ordinamentu Penitentziàriu

1.5 In prus a sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa presonia, ite podet pedire su cundennadu istràngiu?

Su **tzitadinu de un'Istadu chi non faghet parte de s'Unione europea**, presente in Italia in manera irregolare e tenturadu, depet èssere dispatzadu dae su territòriu natzionale.

Chie:	Cundennados tenturados istràngios
Ite depet fàghere:	Sa dimanda (istàntzia) de dispatzada no est netzessària, in cantu sa dispatzada est comente si siat obligatòria; peroè podet èssere ùtile a su tenturadu chi disigiet de torrare in pàtria, imbetzes de iscontare su chi li restat de sa pena in presone. S'impresonadu at a dèpere presentare dimanda in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Tenturados chi sunt tzitadinos de un'Istadu chi non faghet parte de s'Unione Europea, e chi non tenent permissu de sogiornu, chi apant una pena de agabbare in presone prus minore de 2 annos, pro reatu chi no est ostativu, a sos sensos de s'art. 16 D.Lgs 286/1998, podent presentare dimanda (istàntzia) di dispatzada.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	Sa dispatzada est disposta cun decretu motivadu, chi s'istràngiu si li podet opònnere apellènde·si intro deghe dies a su Tribunale de bardiania. Sa dispatzada benit fata dae su Cuestore cumpetente in su logu de tentura, faghende acumpangiare dae sa fortza pùblica su tenturadu istràngiu a su logu de làcana (frontiera).

Normativa de inditu:

Art. 16, D.Lgs. 286/1998

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "Comente fàghere pro", in particolare in su paràgrafa 1.3 intregadu a sa **dispatzada dae su Territòriu de s'Istadu**.

1.6 Ite si podet pedire si sa pena chi restat non bàrigat sos 18 meses?

Si unu cundennadu est tenturadu pro cundenna definitiva e su chi li restat de sa pena non bàrigat sos degheoto meses, issu podet pedire de iscontare sa finitia de sa pena in domo.

Chie:	Cundennados tenturados
Ite depet fàghere:	Presentare dimanda a sa Diretzione de sa presone, chi at a trasmitire a su Magistradu de Bardiania una relata subra sa cunduta tènnida, umpare a su verbale de atzertamentu subra s'idoneidade de sa domo (domitzìliu) in ue incapac de iscontare su chi li restat de sa pena.
Ite podet pedire:	Iscontare sa finitia de sa pena in domo, francu si tratet de cundenna pro unu de sos reatos inditados in s'art. 4 bis Ordinamentu Penitentziàriu e chi sa matessi pena non siat gai de su totu iscontada.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania, intèndida sa Diretzione de sa presone pro abberare sa cunduta regulare.
Ite podet sutzèdere:	Si benit cuntzèdida, s'imprisonadu at a èssere ammitidu a sa tentura in domo pro sos ùrtimos 18 meses de tentura. Si non benit cuntzèdida, podet presentare chensu (reclamu) a su Tribunale de Bardiania intro 10 dies dae sa nuntza (notifica).
Normativa de inditu:	Lege 199/2010 e mudamentos chi sighint.

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "Comente fàghere pro", in particolare in su paràgrafa 1.2 intregadu a s'agabbi in domo o tentura in domo de sos "ùrtimos 18 meses".

1.7 Cando si podet pedire de èssere torradu a abilitare (reabilitazione)?

Sa persone chi disìgiant de iscantzellare de su totu sos efetos de una cundenna penale, torrende a èssere che un'intzensuradu, podet pedire de èssere torradu a abilitare (reabilitazione).

Chie:	Cundennados chi ant iscontadu de su totu sa pena
Ite depet fàghere:	Presentare dimanda (istàntzia) a su Tribunale de Bardiania in pabilu simpres sutaiscrita dae s'interessadu.
Ite podet pedire:	Coladu su tempus inditadu dae s'art. 179 c.p. dae s'agabbi de sa pena o dae s'istintzione sua, si podet fàghere dimanda pro iscantzellare cada trata de sa cundenna, torrende a èssere intzensurados.
Chie detzidit:	Tribunale de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	In su casu de cuntzèdida de sa reabilitazione, custa etotu benit annotada subra su tzertificadu penale. In su casu de nega (diniegu), si podet presentare recursu pro Cassazione.
Normativa de inditu:	Arts. 178 - 179 c.p.

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "Comente fàghere pro", in particolare in su paràgrafa 1.10 intregadu a sa **reabilitazzione**.

1.8 Cando si podet pedire su cundonu (remissione) de su dèpidu?

Sa persone cundennada, cando retzit sa cartella esatoriale cun sa pedida de pagamentu de sas ispesas de su protzedimentu giudiziariu e de su mantenimentu in presone, in su casu chi s'agatet in conditziones econòmicas disauradas e apat mantesu una cunduta regulare, podet pedire de èssere esentada dae su pagamentu de sas ispesas.

Chie:	Cundennados cun dificultades econòmicas
Ite depet fàghere:	Dimanda in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Si una persone s'agatet in una situatzone econòmica difitzile e at tentu una bona cunduta in presone, tando podet fàghere dimanda pro otènnere de non pagare sas ispesas de su protzedimentu giudiziariu e de su mantenimentu in presone.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania, non prima de àere fissadu s'udièntzia.
Ite podet sutzèdere:	In casu de cuntzèdida, sa cartella esatoriale at a èssere annullada. In casu de cuntzèdida faddida, sa nega (diniegu) podet èssere impugnada cun recursu pro Cassazione.
Normativa de inditu:	Art. 6 del D.P.R. 115/2002

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "Comente fàghere pro", in particolare in su paràgrafa 1.9 intregadu a su **cundonu (remissione) de su dèpidu**.

1.9 Cando si podet pedire de pagare a ratas sa pena pecuniària?

Sa persone cundennada a una pena pecuniària, cando s'agatet in peristantu in s'impossibilitade de la pagare, podet pedire sa rateizatzione de su pagamentu.

Chie:	Cundennados a pena pecuniària cun dificultades econòmicas
Ite depet fàghere:	Dimanda in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Si una persone depet pagare una pena in dinare, e s'agatet in dificultade, podet fàghere dimanda pro la pòdere pagare a ratas (finas a 30).
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania, non prima de àere fissadu s'udièntzia.
Ite podet sutzèdere:	S'ordinàntzia collit sa dimanda (istàntzia) e rateizat su pagamentu de sa pena pecuniària istabilende sa data de pagamentu de sa prima rata. In casu de nega, est possibile presentare recursu pro Cassazione.
Normativa de inditu:	Art. 133 ter c.p.

S'imbiat a lèghere pro àere **inditos prus pretzisos** in sa setzione "Comente fàghere pro", in particolare in su paràgrafa 1.7 intregadu a sa **rateizatzione de sa pena pecuniària**.

1.10 Cando si podet pedire su patrotzìniu in de badas?

Sa persone cundennada chi s'agatat in condizioni economicas disauradas e chi chèrgiat aviare unu protzedimentu de bardiania (dimanda pro sa cuntzèdida de un'âtera medida (alternativa) a postu de sa tentura, o pro sa rateizazione de sa pena pecuniària, o de reabilitazione, o in totu cando siat netzessària s'assistèntzia de unu defensore in **udièntzia**), podet pedire de èssere ammessa a su patrotzìniu a ispeses de s'Istadu, naradu fintzas "**patrotzìniu in de badas (gratùitu)**".

Chie:	Cundennados cun dificultades econòmicas
Ite depet fàghere:	Dimanda in pabilu simpres a su Tribunale o a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Cando est obligatòria sa presèntzia de un'avocadu, chie s'agatat in condizioni economicas difitziles e non si podet permetere de pagare issu etotu un'avocadu, si at sos rechisidos netzessàrios, podet pedire de èssere assistidu e defensadu dae un'avocadu a ispeses de s'Istadu.
Chie detzidit:	Tribunale o Magistradu de Bardiania, chi a dae in antis de issu etotu s'at a tènnere un'udièntzia pro sa cuntzèdida de unu benefitziu.
Ite podet sutzèdere:	S'òrganu cumpetente a detzidere pronùntziat unu decretu de ammitida a su patrotzìniu in de badas. In casu de nega (diniegu), si podet presentare recursu intro 20 dies dae sa nuntza (notifica), a dae in antis de su Presidente de su Tribunale de Bardiania. Si tratat de unu protzedimentu onerosu, assugetadu a su pagamentu de contributu unificadu e de sos òneros chi li pertocant pro las nuntzas (notificas).
Normativa de inditu:	Artt. 74 e ss. D.P.R. 115/2002

S'imbiat pro àere **inditos prus pretzisos** a sa setzione "**Comente fàghere pro**", in particolare a su paràgrafo 1.1 intregadu a s'**Ammissione a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu**.

1.11 Ite podet fàghere chie est sutapostu a una medida de seguresa?

Sa persone sutaposta a medida de seguresa personale podet pedire chi tale medida li siat revocada in antibitzu, in casu siat bènnida a mancu sa "**periglosidade sotziale**" sua, a sa lughe de su cumportamentu tènnidu in andera de agabbu de sa medida.

Chie:	Persones sutapostas a mesuras de seguresa
Ite depet fàghere:	Dimanda in pabilu simpres a su Magistradu de Bardiania.
Ite podet pedire:	Rèvoca in antibitzu de sa medida de seguresa.
Chie detzidit:	Magistradu de Bardiania
Ite podet sutzèdere:	Sa medida de seguresa benit revocada o mudada in medida prus pagu aflitiva in antis de sa cumprida naturale sua istabilida in su provedimentu de aplicatzione o de riesàmene. In casu de nega, sa medida non benit revocada e sight finas a sa finitia naturale sua, cando at a èssere ogetu de riesàmene.
Normativa de inditu:	Art. 207 c.p.

2. Sas preguntas prus frecuentes

Inoghe fatu benint torradas a propònnere cussas chi sunt sas preguntas prus frecuentes bortadas a sos Ufitzios, non culligadas deretas a sa pedida de benefitzios pro sos cundennados, dae familiares, cumbientes e connoschentes de personnes tenturadas:

A si podet pedire s'autorizatzone pro arrejonos/bisitas cun sos tenturados?

De ite si tratat: Finas a sa sentèntzia de primu gradu si podet pedire de arrejonare in presone cun una persone tenturada in cunsighèntzia de unu protzedimentu. Su Pùblicu Ministeru, apostu su pàrrere subra sa dimanda, at a providire a la trasmitire a sos Giùighes pro sas Indàgines Preliminaries peri su Tribunale, chi ant a providire a sa cuntzèdida o mancu de su permissu naradu subra. Si ponet in craru chi su Pùblicu Ministeru at su còmpitu ebbia de apònnere su pàrrere, mentres chi su permissu beru e pròpiu benit dadu dae su Giùigne pro sas Indàgines Preliminaries. Est bene in prus de ammentare chi in casu de personnes tenturadas fatu a una sentèntzia passada in giudicadu, su permissu benit lassadu dae su Diretore de s'Istitutu de tentura in ue sa persone est tenturada.

Chie: Cungiuontos o cumbientes de sa persone sutaposta a medidas cautelares in presone.

Comente: Cumpilende su modellu predispostu in sa segreteria de su Pùblicu Ministeru de in antis.

Ite bi cheret: Documentu de identidate de sa persone chi pedit s'autorizatzone, istadu de famìllia o tzertificadu chi atestet sa parentela o sa cumbivèntzia.

Costu: In de badas (gratùitu).

A si podet fàghere dimanda pro si giambare (trasferire) dae una presone a un'àtera?

De ite si tratat: Su tenturadu chi apat unu motivu bàlidu podet presentare dimanda (istàntzia) pro èssere giambadu (trasferidu) in un'àtero Istitutu.

Chie: Su tenturadu ebbia in presone podet presentare una dimanda motivada de giambamentu a àtero Istitutu. Cungiuontos o cumbientes de sa persone reclusa non podent pedire su trasferimentu.

Comente: Presentende dimanda in pabilu simpres, pro mèdiu de s'Istitutu, a su Proveditora Regionale pro sos Istitutos de Pena, cando si pedit de èssere giambadu a una presone de su matessi distretu o fintzas, a su Ministeru de sa Giustizia – Dipartimentu de s'Amministratzione Penitentiaria, cando si pedit su giambamentu a una presone foras dae su distretu.

Ite bi cheret: Dimanda in pabilu simpres sutaiscrita dae chie la pedit.

Costu: In de badas

A si podet pedire de telefonare a sos tenturados?

De ite si tratat: Sa possibilidate de telefonare deretu a sugetos tenturados no est ammìtida. Sos tenturados comunes podent fàghere, imbetzes, unas cantas cramadas in essida, una borta sa chida, a familiares e cumbientes. Pro casos de urgèntzia a primore si podet cramare s'amministratzione de s'Istitutu in ue est tenturada sa persone chi s'at netzessidade de cuntatare. Sa Diretzionne de s'Istitutu at a providire dapoi a nde pònnere a connoschèntzia s'interessadu. In ogni casu su tenturadu at diritu de fàghere unu tzertu nùmeru de telefonadas a su mese segundu su tipu de trattamento penitentiariu chi l'ant sutapostu.

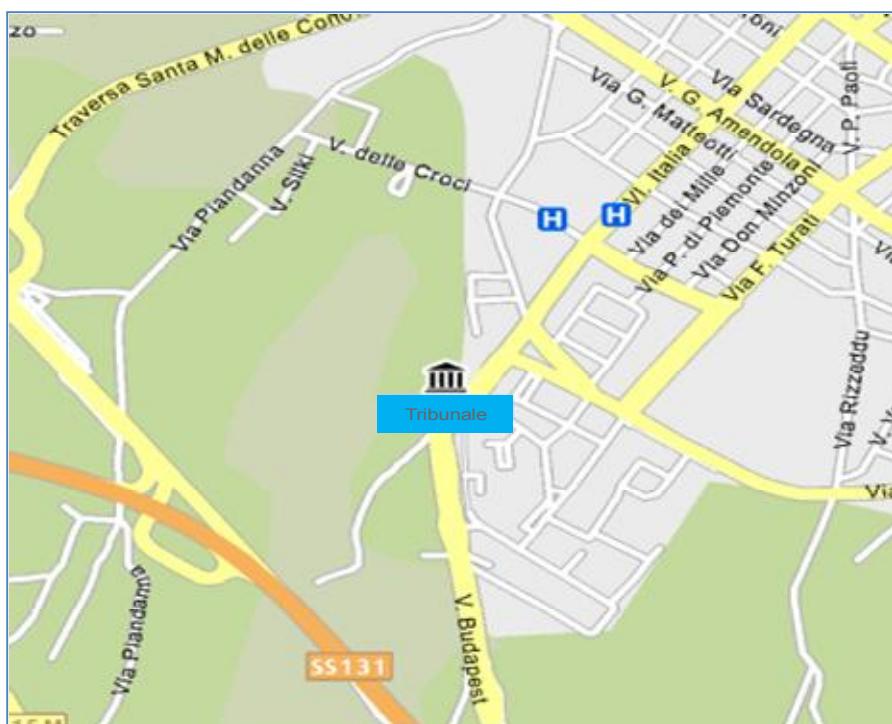
Chie: Est su tenturadu chi pedit de pòdere fàghere una telefonada

Comente: Pro telefonare est netzessària s'autorizatzone de su Diretore de sa presone pro sos cundennados, pro sos chi si sunt apellados e pro sos chi ant recursu; de s'Autoridade Giudiziaria pro sos tenturados chi sunt isetende su giuditziu de primu gradu.

Costu: Sas telefonadas sunt fatas a ispesas de s'interessadu fintzas pro mèdiu de ischeda telefònica propagada.

3. Indiritzos, recàpitos, oràrios de intrada de su Tribunale de Bardiania

Su Tribunale de Bardiania de Tàtari, umpare a s'Ufitziu de Bardiania de Tàtari, cundividende su matessi Logu, s'agatant ambos in su primu pranu de unu palatu modernu, postu in zona mesuforana in sa parte meridionale de sa tzitade, prus de pretzisu in **Carrela Budapest, 34.**

Cuntatos

Tribunale di Bardiania de Tàtari

Carrela Budapest, 34

07100 SASSARI (SS)

Telèfonu: 079 - 20 92 16 (tzentralinu)

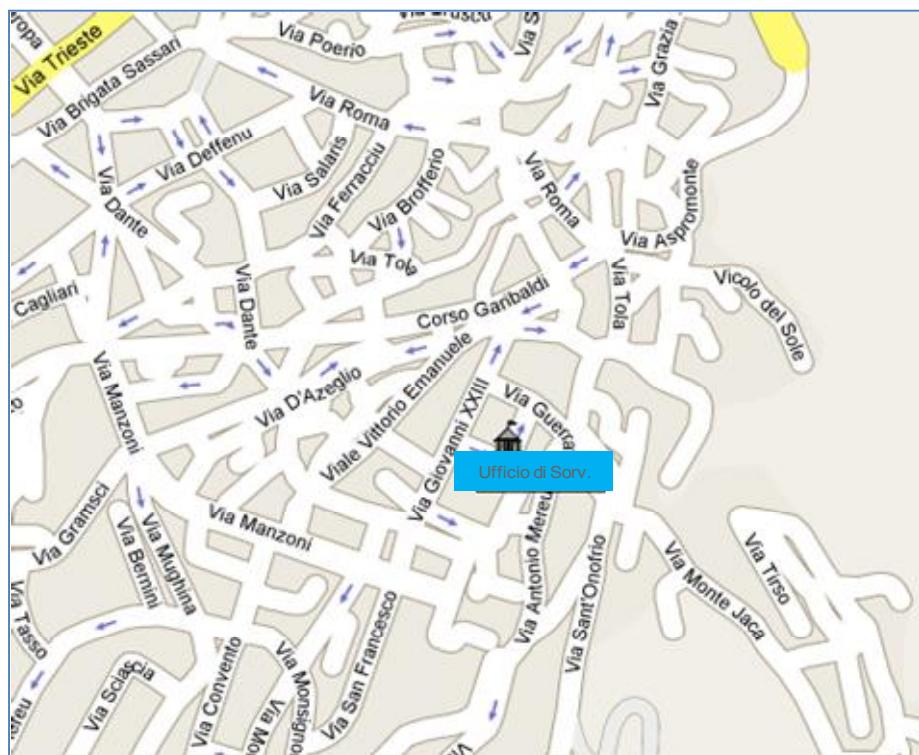
E-mail: trbsrv.sassari@giustizia.it

Oràrios de abertura de sos uftzios a su públicu

DIES	ORÀRIOS
Su mangianu dae su lunis a su chenàbura:	dae oras de sas 8.30 a oras de sas 13.30
In su merie su martis e su giòbia:	dae oras de sas 15.00 a oras de sas 17.00

3.1 Ufitziu de bardiania de Nùgoro

S'Ufitziu de bardiania de Nùgoro est postu a parte intro de su Palatu de Giustìzia tzitadinu, in posidura de mesania de sa tzitade, de pretzisu in **Carrela Leonardo Da Vinci, 17.**

Cuntatos

Ufitziu de Bardiania de Nùgoro

Carrela Leonardo Da Vinci, 17

08100 NUORO (NU)

Telèfonu: 0784 - 21 62 28

E-mail: uffsorv.nuoro@giustizia.it

Oràrios de abertura de sos ufitzios a su públicu

DIES	ORÀRIOS
Su mangianu dae su lunis a su sàbadu:	dae oras de sas 8.30 a oras de sas 13.30
In su merie su martis:	dae oras de sas 15.00 a oras de sas 17.30

Comente fàghere pro – Inditos pro usufruire de sos servìtzios frunidos

1. Presentare una dimanda (istàntzia)

Pro semplificare sa consultatzone, sas tipologias printzipales de dimandas (istàntzias) chi si podent presentare sunt istadas regoltas in categorias generales e organizadas in òrdine alfabetico.

1.1 Ammìtida a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu

Ite est?

Cando in logu de unu protzedimentu siat obligatoria s'assistèntzia de un'avocadu, chie s'agatat in conditziones econòmicas disauradas, tenende totu sos àteros rechisidos netzessàrios, podet pedire de èssere assistidu e defensadu dae un'Avocadu a ispesas de s'Istadu.

Pro nd'ischire de prus

Sa persone cundennada chi s'agatat in conditziones econòmicas disauradas in logu de unu protzedimentu de bardiania (dimanda pro sa cuntzèdida de un'àtera mesura (alternativa) a postu de sa tentura, o pro sa rateizazzone de sa pena pecuniària, o de reabilitazzone o, in totu, cando siat netzessària s'assistèntzia de unu defensore in **udièntzia**), podet pedire de èssere ammìtida a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu, naradu fintzas "**patrotzìniu in de badas**". Si sa dimanda at a èssere collida, sas ispesas chi pertocant sos onoràrios de s'avocadu defensore (chi s'assistèntzia sua, tratende·si de protzedimentu penale, est obligatoria) ant a èssere sustènnidas dae s'Istadu.

Làcanas de ràdditu

Si podet àere su benefitziu cando sa summa de sos ràdditos imponibiles (narados fintzas "lordos", ossiat in antis de sas tratenutas fiscales) de totu sos componentes de su nùcleu familiare de chie faghet dimanda, comente resurtant dae s'úrtima declarada Irpef, non bàriguet sos **10.628,16** euro, aumentados de 1.032,91 euro pro cada familiare cumbivente.

Chie no est ammìtidu (exclusiones)

Non podent èssere ammìtidos a su patrotzìniu in de badas sos imputados o cundennados pro reatos fiscales o pro reatos de assòtziu mafiosu (previstos dae s'art. 416 bis c.p.), assòtziu finalizadu a su tràficu de istupefazentes (previstos dae s'art. 74 D.P.R. 309/1990), assòtziu finalizadu a su contrabandu, francu su casu chi su pedidore potzas dimustrare cun documentazzone s'istadu suo de non beneistare (no est sufiziente s'autotzertificazzone - Sent. Corte Cost. 139/2010). In prus non podent èssere ammìtidos a su patrotzìniu in de badas cussos chi nùmenant unu segundu defensore de fide.

Presentazzione e sutaiscritura de sa dimanda

Sa dimanda de ammissione a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu podet èssere presentada in cale si siat mamentu finas a s'udièntzia. Sa dimanda, in pabilu simpres (chentza marcas de bullu), podet èssere presentada dae s'interessadu o dae su Defensore de fide. Andat indiritzada **a su Tribunale o a s'Ufitzu de Bardiania**, segundu s'òrganu chi a dae in antis de issu si tenet s'udièntzia. Podet èssere imbiada pro mèdiu de litera racumandada.

- Chie est interessadu a la presentare, depet firmare sa dimanda e depet alligare sa fotocòpia de unu documentu de identidade (si nono sa dimanda non si podet ammìtere).
- Si sa dimanda est presentada dae su Defensore, depet èssere firmada dae s'interessadu allighende fotocòpia de su documentu de identidade de custu úrtimu.
- Si s'interessadu est tenturadu o internadu, podet presentare sa dimanda a s'Ufitzu Matrìcula de s'Istitutu Penitentziàriu, firmende-la in presèntzia de un'addetu, chi at a autenticare sa firma e l'at a trasmitire a sa Cantzelleria cumpetente.

Sa dimanda depet cuntènnere a pena de inammissibilidate:

- s'inditu de su protzedimentu chi li pertocat;
- Sas generalidades e su còdighe fiscale de s'interessadu e de totu sos componentes de sa famìllia anagràfica;
- una "declarada a postu (sostitutiva) de s'autotzertificazione", in ue s'atestat chi totu su rèdditu imponibile abbarrat intro sas làcanas istabilidas dae sa lege, inditende·nde su cumone (francu sos casos previstos dae s'art. 76 comma IV bis, T.U. ispesas de giustizia, chi pro custu at a èssere netzessàriu alligare documentazion chi proet s'istadu de non beneistare);
- s'impignu a comunicare cada mudamentu de sos rèdditos bonu a determinare sa cuntzèdida de su benefitziu, intro trinta dies dae s'iscadèntzia de un'annu dae sa presentada de sa dimanda o dae sa presentada de sa comunicatzone reddituale de in antis (a assempru, si sa dimanda de patrotzìniu in de badas est datada 15 de làmpadas 2011, cun inditados sos rèdditos chi pertocant su 2010, intro su 16 de maju 2012 s'ant a dèpere comunicare sos rèdditos de su 2011).

In sa dimanda si podet inditare su nùmene de un'Avocadu de fide, seberende·lu intre cussos iscritos in sos apòsitos elencos predispostos dae s'Ordine de sos Avocados e abilitados a su patrotzìniu in de badas.

Abberamentos e santziones

Su decretu de ammìtida a su patrotzìniu in de badas benit trasmìtida a s'Agentzia de sas Intradas chi at a fàghere sos giustos abberamentos. In casu chi sas declaradas reddituales cuntènnidas in sa dimanda ant a resurtare incumpletas o fartadas, o beru in casu chi non bengiant comunicados aumentos incapados de rèdditu a pustis de sa cuntzèdida de su patrotzìniu in debadas, in prus a no otènnere su benefitziu (o a lu dèpere torrare in segus), s'interessadu andat contra a santziones penales pesantes (reclusione dae unu a chimbe annos, art. 95 del D.P.R. 115/2002).

In sa presumida de sos reatos inditados in s'art. 76, comma IV bis (T.U. ispesas de giustìzia), ant a èssere fatas indàgines dae sa DIA e dae sa DNA subra su tenore de vida e subra sas conditziones personales e familiares.

Èsitu

Si sa dimanda (istàntzia) est completa e bi sunt sas conditziones reddituales previstas dae sa lege, si non bi sunt motivos fundados pro crèere chi s'interessadu dispòngiat de rèdditos prus artos, su Magistradu ammitit su chi at presentadu dimanda a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu. In casu de nega (rigetu), s'interessadu podet presentare recursu a su Presidente de su Tribunale de Bardiania. Si sa dimanda de ammìtida a su patrotzìniu a ispesas de s'Istadu benit atzetada, s'onoràriu e sas ispesas chi isetant a su Defensore ant a èssere licuidadas dae s'Amministratzione Giudiziària. Nudda pro tantu at a èssere dèpidu dae s'assistidu a s'avocadu; si tratat comente si siat de unu protzedimentu onerosu, assugetadu a su pagamentu de **contributos unificados** e de sos òneres chi li tocant pro sas nuntzas (notificas).

1.2 Agabbu de sa pena in domo o tentura in domo pro sos "ùrtimos 18 meses"

Ite est?

Sos ùrtimos 18 meses de pena tenturada podent èssere iscontados in sa pròpia domo.

Pro nd'ischire de prus

Sa lege 26 de Santu Andria 2010, n. 199, "Disponimentos chi pertocant s'agabbu de sas penas in domo chi non bàriguent un'annu", at istèrridu sos critèrios de cuntzèdida de àtera medida a postu de sa tentura in domo. Galu prus de reghente su decretu lege 211/2011, "Interbentos urgentes pro su cuntrastu de s'apretu in tentura diterminadu dae s'afiotu mannu de sas presones", a s'art. 3, at pesadu a **degheoto meses** sa làcana de pena intro ue sa tentura in domo podet èssere pedida. Tale normativa at a abbarrare in vigore finas a su **31 de Nadale 2013**.

Non si àplicat:

- a sos cundennados pro sos reatos graves meda (cussos previstos dae s'art. 4 bis de sa lege subra s'Ordinamentu Penitentziàriu, francu chi sa cundenna pro sos reatos ostativos (de impidimentu) siat istada gai de su totu iscontada e imbarant penas chi pertocant sos reatos chi non sunt ostativos);
- a sos delincuentes abituales, profesionales o pro tendèntzia (artt. 102, 105 e 108 de su còdighe penale);
- a sos tenturados sutapostos a su regime de bardiania particolare (art. 14 bis de s'Ordinamentu Penitentziàriu);
- in casu bi siat sa concreta possibilità chi su cundennadu potzat fuire o cummitire àteros delitos;
- in casu su cundennadu no apat unu domitziliu efetivu e bonu fintzas in relata a s'amparu de las personas ofesas dae su reatu cummìtidu.

In su casu chi sa cundenna a degheoto meses – o mancu – de reclusione siat cumminada a una **persone in libertade**, est su matessi Pùblicu Ministeru chi, in su mamentu de sa cundenna, nde arressat s'agabbu, atzertat s'existèntzia e s'idoneidade de su domitziliu o, si si tratat de persone tòssicu dipendente o alcol dipendente, regollet sa documentatzione mèiga e su programma de recùperu, trasmítende pro tantu sos atos a su Magistradu de Bardiania pro sa cuntzèdida de s'agabbu de sa pena in domo e s'impostizione de las prescritziones chi bi cherent. In su casu imbetzes chi su cundennadu, cun pena de iscontare finas a degheoto meses, siat **in presone**, at a pòdere presentare una dimanda a su **Magistradu de Bardiania**. In onni casu – fintzas chentza sa pedida de s'interessadu – sa Direttione de s'Istitutu de Pena at a ammannare pro cada tenturadu chi intrat in las cunditziones previstas dae sa lege una relata subra su comportamentu tentu in andera de sa tentura e subra s'idoneidade de su domitziliu, e at a trasmítire sa documentatzione mèiga e terapèutica, in casu si tratet de persone dipendente dae droga o alcol intentzionada a sighire unu programma de cura. Su Magistradu de Bardiania at a providire cun ordinàntzia, imponende las prescritziones chi bi cherent.

Sa lege, in casu de **fuida dae sa tentura in domo** (art. 385 còdighe penale), agriat (inasprìt) las penas giughende-las dae unu mìminu de un'annu de reclusione a unu màssimu de tres (finas a chimbe in su casu de impreu de violèntzia o efratzione (segadura); finas a ses in casu de impreu de armas).

1.3 Dispatzada dae su Territòriu de s'Istadu

Ite est?

Pro sos tzitadinos de un'Istadu chi no est europeu chentza permissu de sogiornu, in casu de pena galu de iscontare de non prus de 2 annos, est cumentidu de los fàghere intrare in sa protzedura de dispatzada pro los fàghere torrare a s'Istadu de apartenèntzia a postu de iscontare sa pena in Italia.

Pro nd'ischire de prus

Su **tzitadinu de un'Istadu chi non faghet parte de s'Unione europea**, presente in Italia in manera irregolare, **tenturadu** cun pena – o cun pena galu de iscontare – de non prus de duos annos (francu chi si tratet de delitos graves meda, chi cumportant su de los fàghere foras dae sos benefitzios), depet èssere dispatzadu dae su territoriu natzionale.

Si tratat de un'àtera santziona a postu de sa tentura, prevista dae s'art. 16, comma 5, de su Testu ùnicu subra s'immigratzone (D.Lgs 286/1998). Tratende-si de una protzedura preiscrita dae sa lege, sa presone in ue s'istràngiu est tenturadu comùnicat a s'Uffizi di Bardiania nùmene e posidura giurídica de cussu chi depet iscontare una pena de non prus de duos annos, a manera chi si fatzat s'istrutòria netzessària. S'interessadu podet agiuare sa protzedura de dispatzada presentende dimanda (istàntzia), curredada dae còpia de su passaportu suo.

Presentazione de sa dimanda

Sa tenturadu istràngiu at a dèpere alligare a sa dimanda (istàntzia) in pabilu simpres còpia de su passaportu suo. Sa dispatzada est disposta dae su **Magistradu de Bardiania** chi detzidit cun decretu motivadu, chi s'istràngiu si li podet opònnere presentende chensu (reclamu) intro deghe dies a su Tribunale de Bardiania.

Sa dispatzada est tenta dae su Cuestore cumpetente pro su logu de tentura. Su dispatzadu at a pòdere torrare in Italia ebbia cando ant a èssere barigados deghe annos, si nono, si torrat a intrare in antis, at a dèpere iscontare sa pena chi li restat.

Chie non podet èssere dispatzadu (esclusiones)

Non podent èssere dispatzados sos tzitadinos extracomunitàrios chi diant pòdere èssere persighidos in su pròpiu Paese pro motivos ratziales, religiosos, políticos o pro cunditziones sotziales o personales, o si non bi siat s'arriscu chi sos tzitadinos bengiant imbiados torra a un'àteru Paese in ue diant èssere persighidos. Non si nche podent dispatzare sos tzitadinos istràngios prus minores de degheoto annos, o in possessu de sa carta de sojournu lassada dae sas Autoridades Italianas, o cumbientes cun parentes o cojuados italianos, o fèminas ràidas o cun figios nàschidos dae non prus de ses meses. Non podent èssere dispatzados sos istràngios chi iscontant sa pena in regime de àtera medida (alternativa) a postu de sa tentura.

1.4 Liberazione antibitzada

Ite est?

Su cundennadu chi apat leadu parte ativa a s'òpera de rieducatzone in andera de iscontu de pena podet fàghere dimanda pro àere un'iscontu de pena de 45 dies pro ogni 6 meses de pena iscontada.

Pro nd'ischire de prus

A su cundennadu a pena detentiva **chi apat dadu proa de leare parte a s'òpera de rieducatzone** est cuntzèdida una **detratzone de barantachimbe dies** pro ogni **sesmeses de pena iscontada**. Lu previdit s'art. 54 de sa lege 26 de trìulas de su 1975, n. 354, "Normas subra s'Ordinamentu Penitenciariu e subra s'agabbu de sas medidas privativas e limitativas de sa libertade". Sa liberazione antibitzada estunu reconnoschimentu de s'impinnu de su cundennadu chi at leadu parte ativa a s'òpera de rieducatzone.

Presentatzione de sa dimanda

Sa liberazione antibitzada benit pedida dae su cundennadu cun dimanda (istàntzia) iscrita (in pabilu simpres sena marcas de bullu). Sa dimanda andat indiritzada a su **Magistradu de Bardiania** chi at giurisditzione subra s'istitutu in ue s'interessadu est tenturadu in su mamentu de sa dimanda; o, fintzas, si s'interessadu s'agatat in àtera medida (alternativa) a postu de sa tentura, a su Magistradu de Bardiania cumpetente subra su logu in ue at sa residèntzia.

Bi cheret:

- inditare sas generalidades de chie pedit sa liberazione antibitzada;
- inditare si s'est iscontende sa pena in regime ordinàriu de presone o in regime de àtera medida alternativa (acrarare cale);
- inditare pro cales ses meses si pedit su benefitziu, cun sas datas de incumentzu e finitia de cada ses meses e su logu in eu est istada iscontada sa pena (presone o logu in ue s'àtera medida at àpidu andera).

Su Magistradu de Bardiania cuntzeddit su benefitziu de sa liberazione antibitzada cando sa cunduta tenta peri sa tentura o peri s'agabbu de una mesura alternativa dimustret chi su cundennadu apat leadu parte a s'òpera de rieducatzone.

Sunt sinònimos de faddida pro leare parte a s'òbera de rieducatzone:

- àere àpidu raportos disciplinaires in su perìodu de tentura;
- èssere bennidos a mancu a unas cantas prescritziones previstas pro sas àteras medidas alternativas.

1.5 Liberazione condizionale

Ite est?

Est unu benefitziu chi podet èssere pedidu dae su cundennadu chi dimustret de s'èssere penetidu.

Pro nd'ischire de prus

Sa liberazione condizionale est prevista dae s'art. 176 de su còdighe penale e podet èssere **cuntzèdida dae su Tribunale de Bardiania** cando su cundennadu, chi apat gaii iscontadu una parte de sa pena, apat tentu unu cumportamentu tale "de fàghere a comprendere chi s'est penetidu". Issu depet àere iscontadu in presone **nessi trinta meses** e comente si siat, in casu chi sa pena chi li restat de iscontare non siat prus de chimbe annos, **nessi meidade de sa pena**.

Pro sos chi sunt torrados a delincuere (retzidivos) sa pena gaii iscontada depet èssere de bator annos, e non prus pagu de tres de bator partes. Sos ergastolanos depent àere fatu nesi 26 annos de presone. Est netzessàriu in prus àere cumplidu a sos òbligos tziviles chi benint dae su reatu (pagamentu de su dannu a sas bìtimas de su reatu, machitzias o ammendas, ispesas de giustìzia).

Sa liberazione condizionale previdit chi s'interessadu siat sutapostu a sas prescrizioni de sa libertade barduada pro su perìodu che li restat de pena de iscontare, o pro nesi 5 annos in casu de ergàstolu. Sa liberazione condizionale benit revocada in casu de un'àtera cundenna pro delitu o contraventzione de sa matessi genia chi dimustret una cunduta chi no est compatibile cun su mantenimentu de su benefitziu (Sent. Corte Cost. 418/1998). Sa rèvoca podet in prus interbènnere in casu de mancàntzia de sas prescrizioni. In tales casos su Tribunale de Bardiania at a determinare sa pena tenturada galu de iscontare (Sent. Corte Cost. 282/1999).

Presentazione de sa dimanda

Sa dimanda in pabilu simpres depet èssere presentada a su Tribunale de Bardiania, sutaiscrita dae chie la pedit, allighende s'incapat sa documentatzione chi pertocat sos òbligos chi benint dae su reatu, umpare a àtera documentatzione chi si creet bona pro fàghere leare in cunsideru sa dimanda (istàntzia).

1.6 Àteras medidas (alternativas) a postu de sa tentura

Ite sunt?

Sunt medidas chi permitint de iscontare sa pena in àteru regime a postu de cussu ordinàriu de presone.

Pro nd'ischire de prus

Sas àteras medidas a postu de sa tentura cumentint a su sugetu chi at subidu una cundenna penale de iscontare, de su totu o in parte, sa pena tenturada foras dae sa presone. Tales medidas mirant a rendere fàtzile s'intrada torra in sa sotziedade de su cundennadu e quasi semper cumportant sa ruta de s'arriscu de retzidiva. Sas àteras medidas a postu de sa tentura sunt previstas ebbia pro sos tenturados definitivos; issas sunt: **su racumandu (afidamentu) in proa, ex art. 47 O.P., su racumandu terapèuticu, ex art. 94 Dpr 309/90, sa tentura in domo** in totu sas formas suas, **sa mesulibertade**. Pro cada una de sas boghes in grassetu s'imbiat a bidera sas ispiegatziones de su "glossàriu", in antis de totu pro sas condizioni de ammissibilitade. A sa boghe tossicudipendèntzia de su "glossàriu" sunt inditadas sas condizioni de ammissibilitade previstas pro chie chèrgiat intraprèndere unu programma terapèuticu, concordadu cun un'entidate sotziale sòtziu-sanitària, contra s'abusu patològicu de sustàntzias istupefatzentes o bivendas alcòlicas.

Mesulibertade: sa mesulibertade cumentit de tènnere un'atividade de traballu foras dae sa presone pro una parte de sa die, torrende su sero e pernotende in s'Istitutu;

Tentura in domo: sa tentura in domo permitit de iscontare sa pena in una domo forana chi si creet bona (domo, comunità, logu de cura o assistèntzia) cun possibilidate de si nd'istesiare ebbia cun s'autorizazionne de su Magistradu de Bardiania, pro pagu tempus e rejones particulares, in casos e in oras istabilitads, sutu sa bardiania de sas Fortzas de s'Òrdine;

Racumandu (afidamentu) in proa, ex art. 47 O.P.: su racumandu in proa est s'àtera medida (alternativa) prus manna. Cumentit de otènnere sa libertade cun s'osservàntzia de particulares

prescritziones, suta sa bardiania manna de s'Ufitziu pro s'agabbu penale foranu (UEPE) e subordinende a s'autorizazionne de su Magistradu de Bardiania sas pedidas chi incapant.

Racumandu terapèuticu: su racumandu terapèuticu est s'àtera medida (alternativa) chi podet èssere pedida dae tossicudipendentes o alcoldipendentes.

Podent àere benefitziu de un'àtera medida alternativa **fintzas personnes chi non sunt tenturadas**, ossiat cussas chi in su mamentu de sa cundenna a una pena de non prus de tres annos de reclusione (o a ses annos, si si tratat de sugetu dipendente dae alcol o droga), siant in istadu de libertade: su Pùblicu Ministeru, comente previdit s'art. 656 de su còdighe de protzedura penale, arressat s'agabbu de sa sentèntzia pro trinta dies, intro ue s'interessadu (o su defensore) at a pòdere presentare dimanda (istàntzia) de cuntzèdida de una medida alternativa. Sa dimanda andat indiritzada a su Pùblicu Ministeru, chi l'at a trasmitire a su Tribunale de Bardiania, chi at a detzidere intro barantachimbe dies.

In su casu imbetzes de personnes a sos arrestos in domo cundennadas cun sentèntzia definitiva, su Pùblicu Ministeru at a imbiare a su Tribunale de Bardiania sa pedida s'incapat de una cuntzèdida de un'àtera medida (alternativa). In casu chi no la pedat, su Tribunale de Bardiania at a agatare sa medida prus giusta essende·bi sos presupostos.

Pro otènnere su racumandu (afidamentu) in proa, ex art.47 O.P., est belle semper netzessàriu àere unu postu de traballu, documentadu cun una declarada de su datore de traballu benidore, una domo in ue istare, documentada cun una declarada de disponibilidade a istrangiare dae parte de sos familiares. Sa mesulibertade podet èssere cuntzèdida si b'at un'àteru traballu o un'àtera ocupatzione e siat istada gaii iscontada sa netzessària parte de sa pena.

Su Tribunale de Bardiania podet cuntzèdere un'àtera medida diversa dae cussas pedidas in sa dimanda (istàntzia) presentada dae s'interessadu. In casu sa dimanda de cuntzèdida de una medida alternativa non siat collida, si cumentzat o si sighit a agabbare sa pena in regime de presone. In casu chi sa persone posta in racumandu in proa, su tenturadu in domo o su mesu lìberu manchent sas prescritziones impostas, sa mesura alternativa podet èssere arressada o revocada e s'interessadu at a dèpere iscontare sa pena in presone chentza pòdere torrare a pedire, in antis chi siant barigados tres annos, sa cuntzèdida de àteras medidas alternativas e/o permissos prèmios.

1.7 Rateizazione de sa pena pecuniària

Ite est?

Sa pena pecuniària, in casu de dificultade econòmica, si podet pagare a ratas.

Pro nde ischire de prus

Sa persone cundennada a una pena pecuniària, in casu s'agatet in s'impossibilitade econòmica de la pagare, podet pedire de rateizare su pagamentu.

Presentatzione de sa dimanda

Sa dimanda, in pabilu simples (chentza marcas de bullu), depet èssere indiritzada a su **Magistradu de Bardiania** cumpetente de su logu in ue s'interessadu at sa residèntzia o istat. S'interessadu si podet fàghere assistire dae un'Avocadu defensore pro redìgere sa dimanda e leare parte a s'udièntzia camerale, o fintzas podet presentare dimanda issu etotu e si pònnere, pro s'udièntzia camerale, a disponimentu de unu Defensore de ufitziu, pedende fintzas s'incapat de èssere ammítidu a su patrotziniu in de badas (abbàida par. 1.1), o fintzas podet numenare unu Defensore de fide a pustis de sa dimanda.

Bi cheret:

- inditare sas generalidades de sa persone chi pedit sa rateizazione de sa pena pecuniària;
- inditare de pretzisu sa sentèntzia o su decretu penale pro ite si pedit su benefitziu (tipu de provedimentu, nùmeru, data, Autoridade Giudiziària chi l'at emitidu) e nd'alligare còpia;
- inditare de pretzisu s'importu de sa pena pecuniària chi si depet pagare (allighende, si s'at, còpia de sa nuntza imbiada dae s'Agentzia pro sas Intradas cumpetente pro territoriu), su nùmeru de sas ratas mensiles previstas pro fàghere su pagamentu (non prus de trinta) e s'importu mensile chi li pertocat;

- ispiegare e documentare su motivu pro ite non si podet pagare petzi totu in una borta, chi podet èssere dèpidu ebbia a dificultades èconòmicas tales de cunfigurare insolvèntzia (alligare modellu "CUD" de declarada de sos ràdditos, tzertificadu de disocupatzone o de mobilidade, librigheddu de traballu, tzertificados, etz.).

Sa presentatzione de sa dimanda (istàntzia) de rateizatzone de sa pena pecuniària si podet fàghere in cale si siat mamentu, luego a pustis chi sa sentèntzia siat bennida a èssere definitiva e s'interessadu apat retzidu sa nuntza de su dèpidu. Est fundamental, pro impressare sos tempos de s'istrutòria, alligare a sa dimanda presentada a s'Ufitzu de Bardiania totu sa documentatzione bona a cumpiare cantu declaradu e pedidu.

A detzidere subra sa rateizatzone de sa pena pecuniària est su Magistradu de Bardiania a pustis de àere cumpridu sos atzertamentos, esamenadu sos atos e intesu sas partes (s'interessadu e/o s'avocadu suo e su Pùblicu Ministeru) in udièntzia camerale.

Contra sas detzisiones de su Magistradu de Bardiania, podet èssere propostu recursu pro Cassatzione (si bidat su paràgrafo 1.11 de su presente cabitulu).

1.8 Chensos (Reclamos)

Pro nd'ischire de prus

Su "diritu de reclamu" est previstu dae s'art. 35 de sa lege 26 de triulas 1975, n. 354, "Normas subra s'ordinamentu penitentziariu e subra s'agabbu de sas mesuras privativas e limitativas de sa libertade".

Intre sos còmpitos de sa Magistradura de Bardiania b'est fintzas cussu de bardiare subra s'organizatzone de sos Istitutos de preventziona e de pena: nde cunsighit chi su Magistradu de Bardiania at a pòdere èssere distinatariu de sas comunicatziones chi diant incapare – dimandas (istantzas), lamentelas, chensos (reclamos), propostas – presentadas dae sos tenturados.

Chensos "genèricos"

Sos tenturados podent fàghere dimandas e chensos, fintzas in busta serrada, a su Diretore de s'Istitutu, a su Magistradu de Bardiania, a sas Autoridades in bìsita a s'Istitutu, a su Presidente de sa Giunta regionale, a su Presidente de sa Repùblica.

Chensos contra provedimentos ispetzìficos de sa Direzione de s'Istituto de pena

- Contra sos provedimentos chi pertocant su traballu a parte intro de sa presone e sos addetos disciplinaires: sos chensos andant indiritzados a su **Magistradu de Bardiania**.
- Contra sos provedimentos chi pertocant su regime de bardiania particolare in presone: sos chensos andant indiritzados a su **Tribunale de Bardiania**.

Chensos e impugnaduras contra provedimentos ispetzìficos de su Magistradu de Bardiania

Andant indiritzados a su **Tribunale de Bardiania** e podent interessare:

- permissos;
- liberazione antibitzada;
- dispatzada dae s'Istadu;
- ordinàntzias de sos Magistrados de Bardiania (in particolare in matèrias de medidas de seguresa).

Sos reclamos andant presentados dae s'interessadu o dae su Pùblicu Ministeru **intro deghe dies dae sa comunicatzone de su provedimentu**, francu in su casu de sos **permissos**, chi pro custos su tèrmine est de 24 oras dae sa nuntza (notifica) a s'interessadu. Custos chensos podent èssere redados dae s'interessadu o dae s'Avocadu defensore de fide in pabilu simpres (chentza marcas de bullu). Si podet alligare documentatzione chi diat èssere bona a sustentu de sas rejoncs de su reclamu. Podent propònnere chensu a su Tribunale de Bardiania non solu s'interessadu o su Defensore suo, ma fintzas su Pùblicu Ministeru. Su magistradu chi at emìtidu su provedimentu impugnat no at a fàghere parte de su cullègiu de su Tribunale chi at a esamenare s'impugnatzone.

1.9 Cundonu (remissione) de su dèpidu

Ite est?

In casu de situatzone èconòmica difitzile e aende tentu una bona cunduta in presone o in andera de agabbu de sas àteras medidas (alternativas), si podet fàghere dimanda pro otènnere de non pagare sas ispesas dèpidas a s'Istadu chi pertocant su protzedimentu penale in totu sas fases suas e de su mantenimentu in presone.

Pro nd'ischire de prus

Sa persone cundennada chi s'agatat in cunditziones èconòmicas disauradas e chi at mantènnidu una cunduta regulare podet pedire s'esentziona dae su pagamentu de sas ispesas de su protzedimentu giudiziariu e de su mantenimentu in presone.

Custu balet siat pro sos cundennados chi ant iscontadu sa pena (o parte de custa) in presone o in àtera medida (alternativa), siat pro sos internados sutapostos a medida de seguresa de tentura in Istitutu, siat pro sos cundennados a pena non de tentura (chi ant a pedire de seguru s'esentziona ebbia dae su pagamentu de sas ispesas de su protzedimentu giudiziariu). Petzi sas ispesas de su protzedimentu giudiziariu e de su mantenimentu in presone podent èssere "condonadas (remitidas)". **Non si podet pedire sa "remissione (cundonu) de su dèpidu" pro sas penas pecuniàrias** (pro custas si podet imbetzes pedire s'incapat sa rateizazione; si bidat a propòisu su paràgrafo 1.7 de custu cabìtulu) **e pro dèpidos de àtera genia.**

Presentazione de sa dimanda

Sa dimanda, in pabilu simpres (chentza marcas de bullu), podet èssere presentada dae s'interessadu, dae sos cungiuontos suos o dae su Consìgiu de disciplina de s'Istitutu in ue su sugetu est tenturadu.

Sa dimanda depet èssere indiritzada a su **Magistradu de Bardiania** chi at giurisdizione subra s'Istitutu in ue s'interessadu est tenturadu o internadu in su mamentu de sa dimanda; o, si s'interessadu est lìberu, a su Magistradu de Bardiania cumpetente subra su logu in ue at sa residèntzia o istat.

S'interessadu si podet fàghere assistire dae un'Avocadu defensore de fide pro iscriere sa dimanda e leare parte a s'udièntzia camerale, o podet presentare dimanda issu etotu e si pònnere, pro s'udièntzia camerale, a disponimentu de su Defensore de ufitzu o nde numenare unu de fide e pedire su patrotzìniu in de badas.

Bi cheret:

- inditare sa generalidade de su sugetu chi pedit su cundonu (remissione) de su dèpidu;
- alligare sa pedida de pagamentu de s'Ufitzu recùperu crèntias (créditos) interessadu dae s'istrutòria;
- ispetzificare in ue est istada iscontada sa pena (Istitutos e periodos) e, si sunt istados gai fatos unos cantos pagamentos pro ispesas giudiziàrias o pro ispesas de mantenimentu in presone, alligare còpia de sas retzidas;
- ispiegare a sa lestra su motivu pro ite s'agatat in cunditziones èconòmicas disauradas e alligare sa documentatzione chi diat tènnere (modellu "CUD" de declarada de sos rèdditos, tzertificadu de disocupatzione o de mobilidade, librigheddu de traballu, tzertificados sanitàrios, e cantu àteru chi si creet ùtile);
- declarare de àere tentu unu cunduta regulare siat in andera de tentura, in libertade o in àtera medida diversa.

Est fundamentele, pro un'istrutòria lestra de sa dimanda, alligare totu sa documentatzione netzessària a cumproare cantu declaradu e pedidu. Sa detzisione subra su cundonu (remissione) de su dèpidu est adotada dae su Magistradu de Bardiania a pustis de àere esamenadu sos atos e intesu sas partes (s'interessadu e/o s'avocadu suo e su Pùblicu Ministeru) in udièntzia camerale.

Contra sas detzisiones de su Magistradu de Bardiania podet èssere propostu recursu pro Cassatzione intro 10 dies dae sa nuntza (notifica) de su provedimentu e cun sas matessi modalidades ispetzificadas in su paràgrafo 1.11 de custu cabìtulu.

1.10 Torrare a abilitare (Reabilitazione)

Ite est?

Coladu unu determinadu tempus dae s'iscontu de sa pena e in presèntzia de sos presupostos de lege, si podet fàghere dimanda pro iscantzellare cada trata de sa cundenna dae su tzertificadu penale.

Pro nd'ischire de prus

Sa persone chi disigiat de nd'iscantzellare de su totu sos efetas de una cundenna penale podet pedire de èssere torrada a abilitare (reabilitazione).

S'abilitatzone noa podet èssere pedida a pustis chi sunt colados **tres annos** (oto pro sos chi sunt torrados a delincuere in manera grave (retzidivos agravados), o deghe pro sos delincuentes fitianos) dae s'agabbu de sa pena.

Presentatzione de sa dimanda

Sa dimanda, in pabilu simpres (chentza marcas de bullu), depet èssere indiritzada a su **Tribunale de Bardiania**. S'interessadu si podet fàghere assistire dae un'Avocadu de fide pro abberare s'ammissibilade de sa dimanda, pro l'iscriere e pro leare parte a s'udièntzia camerale, o podet presentare dimanda issu etotu e si pònnere, pro s'udièntzia camerale, a contu de unu Defensore de ufitziu.

Est **netzessàriu**:

- inditare sas generalidades de su sugetu chi pedit torra s'abilitatzone;
- inditare sas sentèntzias e/o sos decretos penales pro ite si pedit torra s'abilitatzone (si connòschidos, ispetzificare nùmeru, data, Autoridade Giudiziària chi at emìtidu su titulu, data de fine iscontu o agabbu de sa pena tenturada e de sa pena pecuniària); si nono pònnere s'iscrita "totu sas cundennas presentes in su tzertificadu de su casellàriu giuditziale";
- inditare su motivu pro ite si pedit de èssere torra abilitadu.

Est **netzessàriu in prus**, in su mamentu de sa presentatzione de sa dimanda (istàntzia) o fintzas in unu mamentu a pustis, pro integrare sa matessi, documentare su pagamentu de su dannu o s'impossibilitade de lu fàghere e s'ativitate pro bi pònnere remèdiu:

- allighende una declarada autèntica de sa persone ofesa o de sos eredes de àere retzidu su pagamentu de sos dannos e de si cunsiderare sudisfatos, acumpangiada dae còpia de unu documentu de identidade issoro;
- in su casu no esistant o non s'agatent sas partes ofesas, alligare sa documentatzione de sas proas fatas pro las chircare, proponende, in su casu, un'ativitate pro l'acontzare, o alligare documentatzione chi cumproet sas cundizzones personales e èconòmicas disauradas chi impidunt, fintzas in parte, su pagamentu de su dannu o s'ativitate de aontzu (modellu "Cud" de declarada de sos rèdditos, tzertificadu de disocupatzione o de mobilitade, librigheddu de traballu, tzertificados sanitàrios, etz.).

Pro impressare sa protzedura est **ùtile**:

- alligare photocòpia de sas sentèntzias e/o decretos penales pro chi si pedit de èssere torra abilitadu;
- abberare de non àere protzedimenti giudiziàrios in andera ("càrrigos chi pendent") o àteras cundennas in prus a cussas pro ite si pedit de èssere torra abilitados;
- documentare su pagamentu de sas ispesas protzessuales e de mantenimentu in s'Istitutu penitentiariu, allighende sas retzidas de pagamentu.

Sa documentatzione frunida no at a giambare sas bancas datos de su Ministeru de sa giustìtzia, cussas de su Ministeru de s'Economia, de sas Finàntzias e de sas Diretziones de sos Istitutos de pena, ma ant a rèndere prus fàtziles e prus lestros sos controllos chi sa cantzelleria de su Tribunale de Bardiania at a cumplire in ogni casu pro mèdiu de sas Fortzas de s'òrdine.

Sa detzisione pro torrare a abilitare est adotada dae su Tribunale de Bardiania a pustis de àere esamenadu sos atos e intesu sas partes (s'interessadu e/o s'avocadu suo e su sostitutu Procuradore generale) in udièntzia camerale.

1.11 Recursu pro Cassazione

Contra sas ordinàntzias de su Tribunale de Bardiania su Procuradore Generale, s'interessadu e, in determinados casos, s'Amministratzione Penitentziària podent propònnere recursu pro Cassazione (art. 71 ter de sa lege 26 de triulas 1975, n. 354, "Normas subra s'ordinamentu penitentziàriu e subra s'agabbu de sas medidas privativas e limitativas de sa libertade").

Cun su recursu pro Cassazione, cando su Tribunale de Bardiania apat assuntu una detzisione chi tocat a fundu sa libertade de su cundennadu, s'at a pòdere presentare sa dimanda de arressada de sos efetos de s'eficàtzia de s'ordinàntzia de su Tribunale de Bardiania, finas a sa detzisione de sa Corte de Cassazione subra su recursu.

Sos motivos pro ite si podet presentare recursu sunt istabilidos dae s'art. 606 c.p.p. e pertocant pro su prus, in su casu de su Tribunale de Bardiania, vùscios de legitimidade (mancàntzias a sa lege) o vùscios de sa motivatzione (mancàntzia, contraria, illogitzidate, etz.) de s'ordinàntzia.

Presentazzione de su recursu

Su recursu andat presentadu a sa Corte Suprema de Cassazione **intro deghe dies dae sa comunicatzione** de su provedimentu contra chie si cheret recùrrere. Podet èssere redadu dae s'interessadu, ma est de cunsigliare, bidu sos critèrios sèrios de ammissibilitade, de s'abbàlere de sa consulèntzia de un'avocadu iscritu a s'Albu ispetziale de sos "Patrotzinantes in Cassazione" (art. 613 c.p.p.).

2. Preguntare e comunicare cun sos magistrados

Pro rèndere fàtziles sos raportos intre sa Magistradura de Bardiania e ogni possibile interlocutore, si podet preguntare cale si siat cosa, iscriende a unu de sos indiritzos de posta eletrònica:

tribsorv.sassari@giustizia.it
uffsorv.sassari@giustizia.it
uffsorv.nuoro@giustizia.it

Sa pregunta podet èssere ispedida fintzas a unu de sos indiritzos chi sighthint:

Tribunale de Bardiania de Tàtari, Carrela Budapest s.n.c. – 07100 – Sassari
Ufitziu de Bardiania de Tàtari, Carrela Budapest s.n.c. – 07100 – Sassari
Ufitziu de Bardiania de Nùgoro, Carrela Leonardo Da Vinci n. 17 – 08100 – Nuoro

Chie faghet sa pregunta at a dèpere pònnere nùmene, data e logu de nàschida, còdighe fiscale, nùmeru de telèfonu, indiritzu de posta eletrònica, indiritzu de residèntzia, indiritzu de domitzìliu (si diversu dae sa residèntzia), o s'incapat logu de tentura de cussu chi presentat sa dimanda.

3. Pedire còpias

Sos atos giudiziàrios sunt, pro natura issoro, reservados meda. Nde podent leare bisura, e s'incapat nde podent fàghere còpia, sos **interessados** e **sos Defensores issoro, in prus sos sujetos chi nde sunt legitimados**.

Sos Avocados podent consultare sos fascìculos, non prima de àere abberadu su mandadu defensivu, in oràriu de abertura a su públicu, in sas dies in antis e peri s'udièntzia, e podent pedire còpias. Su pagamentu si tenet pro mèdiu de marcas de diritos de Cantzelleria, chi depent èssere cunsignadas in Cantzelleria pro una summa paris a sos diritos dèpidos pro còpia.

Sos diritos de còpia sunt istabilidos dae su D.P.R. 20 maju 2002, n. 115, "Testu ùnicu de sos disponimentos legislativos e regulamentares in matèria de ispesas de giustìzia", artt. 267-269 e tabellas alligadas n. 6, 7 e 8. S'art. 270 istàbilit chi pro sas còpias impressadas, de fàghere àere intro duas dies dae sa pedida, su diritu de còpia est a tres bortas. Tales diritos de còpia benint adeguados periodu cun periodu.

Sa tabella cun sas summas annoadas est a disponimentu in s'**ufitziu Ammàniu Documentale**, chi s'at a pòdere cramare pro cada netzessidate.

Comente garantimus cussu chi faghimus – Sa calidade de sos servìtzios frunidos

1. Sa sudisfaghimentu de su cliente: sos intentos de sa calidade

Pro medire sa calidade de sos servìtzios frunidos, su Tribunale de Bardiania est impignadu in sa cumprida de inditadores e *istandard* de inditu, monitorende die cun die s'atividade sua, subra sa base de lìneas de ghia produidas dae su Dipartimentu de sa Funtziona Pública paris a su *Formez*, isvilupadas in aplicatzione de su Decretu legislativu 27 de santu gaine 2009, n. 150.

Tales lìneas de ghia sunt isvilupadas segundu bator mannàrias fundamentales: **Atzessibilitàde, Lestresa, Trasparèntzia e Bona resèssida**.

S'**Atzessibilitàde** s'articulat in atzessibilitàde fisica, intesa comente atzessibilitàde a sos Ufitzios (fatzilidade de identificazione, oràrios de abertura a su pùblicu) e in atzessibilitàde multicanale, ossiat sa fruibilitàde de informatziones peri paritzos canales (in primu logu peri sa rete internet). Pro su chi pertocat **s'atzessibilitàde fisica**, su giambamentu de sos Ufitzios in ogetu a s'immòbile nou de carrela Budapest at permissu de ammaniare torra s'organizazione de su logu: sa sinnalètica est cullocada a posta pro cuviare s'utèntzia e ràndere meda prus fàtzile s'identificazione de sos ufitzios. Su cumplessu nou non presentat dapo abbarros architetònicos de relieu; a disponimentu de su pùblicu b'at ascensores chi cumentint de lòmpere cun fatzilidade a su primu pranu de s'immòbile. S'abertura a s'utèntzia est assegurada in fines totu sas dies de traballu de sa chida. Pro su chi pertocat imbetzes **s'atzessibilitàde multicanale**, est in fase de isvilupu unu giassu *web* pròpiu de su Tribunale de Bardiania, chi at a collire totu sos informatziones prus ùtiles pro s'utèntzia.

Sa **Lestresa** de su servìtziu dipendet dereta dae cussas chi sunt sas normativas ispetzìficas chi disciplinant sas matèrias de cumpetèntzia de sa Magistradura de Bardiania. In su Bilàntziu Sotziale de sas atividades de su Tribunale est inditada comente si siat sa durada mesana de unos cantos protzedimenti presentes in s'Ufitziu giudiziariu.

Sa **Trasparèntzia**, comente obietivu de sa calidade, gai persighida pro mèdiu de sa redazion e de s'ispàrghida de custa Carta de sos Servìtzios, in prus che de su Bilàntziu sotziale de sas atividades de su Tribunale, at a èssere galu prus assegurada dae sa publicatzione, chi si nd'at a fàghere in su giassu *web* in andera de realizu de su Tribunale de Bardiania, de totu sas informatziones introduidas in custa Carta de sos Servìtzios.

Sa **Bona resèssida** de su servìtziu frunidu dae su Tribunale de Bardiania, chi comprendet sas suta mannàrias de sa cunformidàde, afidabilitàde e cumpridura, podet èssere esamenada leende in cunsideru unos cantos inditos chi sintetizant s'andamentu de s'atividade ordinària de s'Ufitziu giudiziariu in paràula. A tale propòsitu si torrat a mandare a su Bilàntziu Sotziale de sas atividades de su Tribunale, in ue si faghet referimentu a assempru a s'**inditze de giambamentu** (chi isprimit sa capatzidàde de s'Ufitziu de fàghere fronte a sas subrabenientzias), o fintzas a s'**inditze de incipidura (assorbimentu)** (chi isprimit sa capatzidàde de s'Ufitziu de fàghere fronte a totu sos càrrigos de traballu).

In una bisura de sudisfaghimentu semper prus manna de s'utèntzia, su Tribunale de Bardiania de Tàtari at comente impignu su megioru de cada una de sas bator mannàrias fundamentales de sa calidade e s'impignat in prus a ammaniare sa pròpia Carta de sos Servìtzios a manera de:

- garantire s'annoamentu suo cun una cadèntzia nessi de ogni duos annos;
- cumplire torra e integrare, in s'andera de sos primos annos de s'aplicazione sua, sos inditadores e sos *istandard* chi pertocant sos servìtzios dados, fintzas in funzione de s'ativazionne dae como a pagas dies de unu portale web intregadu.

2. Agiu-a-nos a megiorare sos servìtzios

Su Tribunale de Bardiania cheret monitorare die cun die su respetu de sos impignos assuntos cun s'utèntzia leende parte in sos casos de crititzidate a sa publicatzione annu cun annu de sas initiativas in cantiere e de sos resurtados lòmpidos peri su Bilàntziu Sotziale de sas atividades. Bellegasi in su casu si chèrgiant dare cussìgios e sinalare carchi cosa, s'utente podet iscriere a su Tribunale. Sas signalatziones podent èssere fatas siat in manera telemàtica, imbiende unu messàgiu de posta eletrònica a s'Ufitziu giudiziàriu (tribsorv.sassari@giustizia.it), siat cunsignende-las a su matessi Tribunale - Àrea Segreteria.

Su Tribunale de Bardiania s'impignat a tratar totu sos signalatziones de sos utentes intro unu mese de tempus, dende respotas a sas preguntas e ativende sas atziones curretivas chi bi cherent. Abbarrat firma sa possibilidate, in sos casos chi s'utente siat cumbintu de s'illegitimidade o farta de un'atu de sa Magistratura de Bardiania, de sighire sas bias de impugnatzione ordinàrias.

Glossàriu

Racumandu (Afidamentu) in proa a sos Servitzios Sotziales	<p>Est sa prus ampra intre sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa tentura, e est regulada dae s'art. 47 de sa lege 26 de triulas 1975, n. 354, "Normas subra s'ordinamentu penitentziàriu". Benit cuntzèdida dae su Tribunale de Bardiania e cuntemplat sa essida a foras dae su (ossiat sa no intrada in su) chircùtu penitentziàriu: su cundennadu podet gasi iscontare sa pena foras dae sa presone, in su respetu de programmas e prescritziones, "ponende a sa proa" sa propria intrada torra in sa vida sotziale cun s'agiudu de su prepostu Servitziu sotziale de su Ministeru de sa Giustìzia, cramatu Ufitziu de Agabbu Penale Foranu (Ufitziu Esecuzione Penale Esterna). Podent èssere dados in racumandu in proa a su Servitziu Sotziale sos cundennados chi sa pena tenturada issoro (o su chi restat de custa) non bàrighet sos tres annos. Su racumandu in proa podet èssere cuntzèdidi si su cumportamentu de su cundennadu e su chi mustrat sa personalidade sua, cumproada dae operadores ispetzializados, permitint de crèere chi tale àtera medida (alternativa) siat ùtile a sa rieducatzione sua e a s'intrada sua torra in sa sotziedade. Bi cheret in prus chi sa persone posta in racumandu apat unu domitziliu (domo propria o de famillia o de persone o comunidade disposta a l'istrangiare) e unu traballu.</p> <p>Sa persone posta in racumandu in proa at a pòdere travallare ma at a dèpere respetare unas cantas prescritziones chi pertocant su logu in ue istat, sa libertade de mòvida (oràrios, anderas), sa nega (divietu) de istare cun persones contrainditadas e de su logu. At a èssere sighidu e at a tènnere regulare cuntatu cun s'U.e.p.e., chi at a nàrrere totu a su Magistradu de Bardiania. In casu de mancàntzia in sas prescritziones, su racumandu podet èssere revocadu e su cundennadu at a cumplire in presone s'iscontu de sa pena. Est previstu s'afidamentu in proa "in casos particulares" cando su cundennadu siat persone dipendente dae alcol o sustàntzias istupefatzentes (abbàida Tossicudipendèntzias). Su cundennadu tenturadu podet pedire a su Magistradu de Bardiania de si fàghere arressare sa pena in peristantu chi su Tribunale de Bardiania si pronùntziet subra sa dimanda de racumandu in proa, in manera de isetare sa detzisione in istadu de libertade (lìeru).</p>
Arrestos in domo	<p>Est una medida cautelare personale de òbligu (coertzitiva). Benit aplicada a sos indagados o a sos imputados a postu de sa costoida cautelare in presone (narada fintzas impresonamentu preventivu), in su periodu de sas indàgines e de su protzedimentu penale. Su tempus prus longu de sa durada issoro dipendet dae sa gravidade de su reatu cuntestadu e dae sa fase de su protzedimentu.</p> <p>Sos arrestos in domo, cale medida cautelare, no andant leados pro sa tentura in domo (abbàida), chi est imbetzes un'àtera medida (alternativa) a postu de sa tentura e podet èssere cuntzèdida dae sa Magistradura de Bardiania cando ebbia sa cundenna siat bènnida a èssere definitiva.</p> <p>Si s'imputadu a sos arrestos in domo benit declaradu infartadu (inculpadu cun neghe) cun sentèntzia chi non si podet prus impugnare, s'òrdine de l'impresonare podet èssere suspesu e su cundennadu podet èssere lassadu a iscontare sa pena in regime de arrestos in domo (domitziliares), in ue gai s'agatat. Cando sa sentèntzia benit a èssere definitiva, sos atos passant a su Tribunale de Bardiania, chi at a providire si est su casu a aplicare una de sas medidas alternativas a postu de sa tentura in presone. In su matessi tempus s'interessadu passat suta sa giurisdizione de su Magistradu de Bardiania chi at a guvernare sas prescritziones e at a cuntzèdere sas autorizatziones inditadas in sas dimandas fatas dae su cundennadu a sos arrestos in domo chi apat netzessidate de si móvere dae domo.</p>

Avocadu	Fegura de lìberu professionista abilitadu a tènnere s'atividade pròpia cun mandadu de representàntzia e assistèntzia de sa parte in giuditziu tzivile, penale e amministrativu. Intre sos rechisidos essenziales pro esertitare, sa lege previdit, in prus a sa Làurea in Giurisprudèntzia, s'aprovo de s'esàmene de abilitazzione, su giuramento in pùblica udièntzia e s'iscrizione in s'albu professionale de su Foru de apartenèntzia.
Cantzelleri	Collaboradore de su Giùighe e de su Pùblicu Ministeru cun funtiones printipales de amministratzione e de burocratzia. Tenet còmpitos de suportu a s'atividade giudiziaria cun paritzas atribuziones previstas dae sa lege.
Casellàriu giudiziare	Ufitziu istituidu in cada Procura de sa Repùblica in ue benint tentos contu sos estratos de sos provedimentos emitidos in matèria penale chi pertocant sas personnes nàschidas in su Bighinadu, chi sa lege nde disponet s'iscrizione.
Collaboratzione	<p>Su Tribunale de Bardiania, cando s'interessadu cundennadu pro unu de sos delitos inditados in s'art. 4 bis de s'Ordinamentu Penitentziariu lu pedat, atzertat sa collaboratzione cun sa giustizzia cando si potzat afirmare chi su cundennadu s'est dadu ite fàghere pro non cumentire chi s'atividade delituosa esseret giùghida a cunsighèntzias prus mannas o apat agiuadu a beru s'Atoridade de Polizia o s'Autoridade Giudiziaria a regòllere elementos pro torrare a cumpònnerre sos fatos o pro arrestare sos autores de su reatu.</p> <p>Sa collaboratzione (inditada in s'art. 58 ter O.P.) podet èssere afirmada dae su Tribunale de Bardiania fintzas cando custa non siat possibile: siat ca sos fatos sunt de su totu atzertados o siat ca issa si mustrat de pagu importu pro sa posidura marginale de su cundennadu in s'organizazionе criminale.</p> <p>Bellegasi, s'istàntzia de atzertamentu de sa collaboratzione non podet mai èssere presentada foras dae unu provedimentu pro sa pedida de unu benefitziu (a assempru permissos o àteras medidas alternativas).</p>
Arrejonos in telefonu	<p>Una borta sa chida sos tenturados comunes podent telefonare a sos familiares e a sos cumbientes; sos cundennados pro sos reatos previstos dae su primu comma de s'art. 4 bis de s'Ordinamentu Penitentziariu ant diritu ebbia a duas telefonadas su mese.</p> <p>In mamentos particulares, a assempru in presèntzia de figios prus minores de deghe annos, si podet otènnere dae su Diretore de s'Istitutu s'autorizazionе a arrejonos telefònicos in agiunta. Pedidas chi, s'incapat de telefonare a àteras personnes, ant a pòdere èssere autorizadas pro motivos de urgèntzia o de particolare importu. Sas telefonadas sunt fatas a ispessas de s'interessadu. Sa telefonada, de non prus de deghe minutos, at a èssere bortada a un'utèntzia fissa intestada a unu nùmene de persone autorizada a chisionare cun su tenturadu, chi at a dèpere protantu alligare una bulletta telefònica dae ue resurtet su nùmene de s'intestatàriu de s'utèntzia, s'istadu de famillia o una autotzertificazionе chi nde atestet su gradu de parentela. S'autorizazionе a comunicare in telefonu cun s'Avocadu defensore de fide est semper cuntzèdida. Contra sas detzisiones de su Diretore de sa presone, e in relata a su nùmeru de sas telefonadas chi si podent fàghere cada mese, su tenturadu podet presentare reclamu (ex art. 35 O.P.) a su Magistradu de Bardiania.</p>
Costoida cautelare	Mesura cautelare in presone a fines de fàghere foras su perigulu de fuida de s'autore de su reatu, de torrare a delinquere e s'incapat de abbungiare sas proas. In casu de cundenna definitiva, su perìodu de costoida cautelare sufertu benit bogadu dae sa pena de iscontare e su perìodu coladu in costoida cautelare o a sos arrestos in domo podet èssere summadu (computadu) a fines de su càrculu pro sa liberazionе antibitzada.

Depenalizazione	Provedimentu legislativu chi a pustis de custu diterminados fatos illètzitos, chi costituent reatu, sessant de èssere tales e benint a èssere illètzidos amministrativos, sugetos a una machitzia (santzjone) pecuniària.
Tentura in domo	<p>Est una de sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa tentura, chi cunsentint a su cundennadu de iscontare foras dae sa presone sa pena tenturada o parte de custa.</p> <p>Sa tentura in domo permitit de iscontare sa pena in sa pròpia domo o in logu de cura, assistèntzia o acollìentzia; podet èssere cuntzèdida a sos cundennados chi lis restat una pena de iscontare non prus longa de 2 annos, francu chi non siant cundennados pro unu de sos delitos inditados in s'art 4 bis O.P., o siant cundennados cun s'aplicatzone de sa gasi narada "retzidiva reiterada ispetzifika" intro sos chimbe annos, (art. 99, IV comma, c.p.).</p> <p>Foras dae custa ipòtesi sa tentura in domo podet èssere cuntzèdida ebbia in presèntzia de ispetzificos motivos cando sa pena résidua non bàrighet sos 4 annos (o 3 in casu de aplicatzone de s'art 99, IV comma, c.p.).</p> <p>Sas ipòtesis previstas dae sa lege pertocant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sas fèminas ràidas o mamas de figios de edade prus minore de 10 annos chi instant cun issa; o su babbu, chi apat s'esercìtziu de sa potestade genitoriale, cando sos figios, chi instant cun issu, apant un'edade prus minore de 10 annos e sa mama siat morta o non si nde potzat interessare; • Sas personnes in graves conditziones de salute chi apant netzessidate de cuntatos fitianos cun sos presídios sanitàrios de su territòriu; • Sas personnes chi apant lòmpidu prus de 60 annos, si sunt in parte inàbiles; • Sos minores de 21 annos pro esigèntzias de salute, traballu o famillia. <p>Est prevista in prus sa tentura in domo chentza làcanas de tempus in relata a sa pena résidua pro cussos chi apant lòmpidu sos 70 annos de edade, chi non siant istados declarados delincuentes abituales, profesionales o pro tendèntzia e non siant mai istados cundennados cun s'agràviu inditadu in s'art. 99 de su c.p. (ossiat non siant torrados a delincuere - retzidivos), cando sa sentèntzia in agabbu no intret in cussas previstas dae s'art. 4 bis O.P.</p> <p>Poden in prus àere sa tentura in domo chentza làcanas de pena sas personnes chi sunt malàidas de AIDS cunclamadu o de grave mancamentu immunitàriu chi non siat cumpatibile cun s'istadu de tentura in regime ordinàriu.</p> <p>Poden in fines èssere ammissas a sa tentura in domo sas mamas cun figios chi ant prus pagu de 10 annos e chi depant iscontare una pena résidua de prus de 4 annos, cando apant gaii iscontadu una de tres partes de sa pena infligida (o 15 annos in casu de ergàstolu).</p> <p>Sa tentura in domo no andat leada pro sos arrestos in domo (abbàida).</p>
Esecuzione penale	Fase de finitia de su protzedimentu penale in ue su protzedimentu de cundenna, bennidu a èssere irrevocabile, agatad cumprida cun s'emitida, dae parte de su Pùblicu Ministeru, de s'òrdine de esecuzione. In tale fase intrant in campu, cun podere giurisditzionale, su Magistradu de Bardiania e, in casos particulares, su Giùghe de s'esecuzione.
Fuida dae presone	<p>Est sa cunduta de chie essende legalmente arrestadu o tenturadu pro unu reatu, s'istèsiat dae su logu in ue at s'òbligu de si firmare. Sa cummìtida de su reatu de fuida est de importu mannu in s'andera de sa fruitziona de sos benefitzios penitentziàrios in cantu podet cumportare sa rèvoca de su benefitziu in andera e impidire sa cuntzèdida de benefitzios noos.</p> <p>In su casu de cundenna definitiva pro su reatu de fuida, sa rèvoca de sa mesulibertade e de sa tentura in domo est obligatòria.</p>

Giùighe	Òrganu cun funtziones giurisditzionales chi, cun indipendèntzia e imparzialidade, detzidit de s'èsitu a pustis de unu protzessu, subra unu fatu reatu o unu chertu (controvèrsia). Monocràticu o collegiale, at una pretzisa cumpetèntzia pro grados, pro matèria e pro territòriu.
Imputadu	Persone chi l'est atribuidu su reatu a finitia de sas indàgines preliminaries (art. 60 C.P.P.) dae parte de su Pùblicu Ministeru, perि sa formulatzione de s'imputazione. Su sugetu mantenet sa calidate de imputadu in ogni istadu e gradu de su protzessu finas a sa detzisione definitiva de responsabilidade.
Indagadu	Persone chi li benint fatas sas indàgines preliminaries dae parte de su Pùblicu Ministeru a su fines de atzertare si li podent èssere atribuidos reatos.
Magistradura	Titulare de sa funtzione de sa giurisdizione e de s'aplicatzone de sa lege. Sa diversidade de sas funtziones esertzitadas distinghet su giùighe (chi detzidit subra sos chertos, giùdicat chie at cummissu unu reatu, emitit sentèntzias e ordinàntzias) dae su Pùblicu Ministeru (chi li cumpitit s'atzione penale e sa chirca de sas proas chi pertocant sa torrada a fraigare de su fatu e s'atzertamentu de sa paternidade de su matessi).
Nuntza (Notìtzia) de reatu	Informativa chi su Pùblicu Ministeru, issu etotu o pro mèdiu de sa Polizia Giudiziaria, at de sos fatos chi podent èssere cunsiderados reatos a su fines de s'esercitziu de s'atzione penale.
Parte ofesa	Persone bìtima de unu reatu o comente si siat dannegiada.
Permissos "de netzessidate"	In su casu de "perìgulu de vida dae unu mamentu a s'àteru" de unu familiare o de unu cumbivente o – in casu raru – pro ebentos familiares de gravidate particolare, a sos cundennados podet èssere cuntzèdidu su permissu de andare a agatare s'infermu, cun sas atintziones previstas dae su regulamentu (belle semper cun iscorta e piantonamentu). Sa pedida de permissu "de netzessidate" andat imbiada a su Magistradu de Bardiania, si est possibile cun sa documentatzione chi cumproet su gradu de parentela e sa gravidate de sa maladia. S'Ufitziu de Bardiania pedit informatziones a cunfirmá de cantu naradu in sa dimanda de permissu. Su Magistradu disponet sas prescritzioni e sas atintziones. Si sa cundenna no est galu definitiva, su permissu no andat pedidu a su Magistradu de Bardiania ma a las Autoridades Giudiziarias chi lis cumpetet su protzedimentu. Contra sos provedimentos in matèria de permissos si podet presentare chensu (reclamu) a su Tribunale de Bardiania intro 24 oras dae sa comunicatzione de s'èsitu de sa dimanda (istàntzia). Chie tardat a torrare a presone in iscadèntzia de permissu benit punidu in bia disciplinare. Sa mancàntzia de non torrare a presone cunfigurat su reatu de fuida (evasione), (art. 385 c.p.).
Permissos prémios	Su Magistradu de Bardiania, intèndidu su pàrrere de su Diretore de s'Istitutu de pena, podet cuntzèdere permissos prémios a sos tenturados chi apant mantenu una cunduta regulare e chi non siant perigulosos pro sa sotziedade. Sa durada de cada permissu non podet barigare sas bìndighi dies; in totu, podent èssere cuntzèdidas barantachimbe dies de permissu a s'annu. Podent benefitziare de sos permissos prémios: <ul style="list-style-type: none"> • sos cundennados cun pena chi non bàrigat sos tres annos, francu si lis siat istada aplicada sa "retzidiva" inditada in s'art 99, IV comma. In custu casu ant a dépere iscontare una de tres partes de sa pena; • Sos cundennados cun pena chi bàrigat sos tres annos a pustis de àere iscontadu nessi una de bator partes de sa pena, o una de tres si lis siat istada aplicada sa "retzidiva" inditada in s'art. 99, IV comma; • Sos cundennados a s'ergàstolu, a pustis de deghe annos, o a pustis de bìndighi si lis siat istada aplicada sa "retzidiva" inditada in s'art. 99, IV comma, c.p. Una particolare disciplina est prevista pro sos cundennados pro unu de sos reatos inditados in s'art. 4 bis O.P.. S'ordinamentu distinghet difatis

	<p>intre sos cundennados pro reatos de su totu ostativos (comma I) e reatos pro nudda ostativos (comma I ter e I quater). Pro sos primos (de su totu ostativos) sa lòmpida a sos benefitzios est cunditzionada dae sa pronùntzia de sa collaboratzone cun sa giustizia (abbàida collaboratzione) o dae àere iscontadu de su totu sa cundenna pro su reatu ostativu, in casu de pluralidade de reatos. Pro sos segundos, imbetzes, s'imponet un'ispetzifìca istrutòria, chi atzertet sa mancàntzia de culligamentos cun sa criminalidade organizada e eversiva, chi at a èssere tenta dae sa Magistradura de Bardiania.</p> <p>In casu de delitu, inditadu in s'art. 4 bis O.P., su cundennadu pro pòdere àere su permissu depet àere iscontadu nessi meidade de sa pena (o deghe annos), o duas de tres partes de sa pena (o bìndighi annos) cando siat applicada sa retzidiva inditada in s'art. 99, su de bator commas.</p> <p>Contra sa nega (diniegu) de cuntzèdida de unu permissu prèmu, su tenturadu o su Pùblicu Ministeru, custu ùrtimu galu mègius in su casu de cuntzèdida, podent presentare chensu (reclamu) a su Tribunale de Bardiania intro 24 oras dae sa nuntza (notifica) de su provedimentu.</p> <p>Su chensu de su Pùblicu Ministeru arressat s'eficàtzia de su permissu cuntzèdidiu dae su Magistradu de Bardiania finas a sa detzisione de su Tribunale de Bardiania.</p>
Protzedimentu penale	Cumplessu de atos de unu protzedimentu giudiziàriu chi s'isvilupat in isvàrias fases: dae s'indàgine preliminare cun sa chirca de sas proas a càrrigu de s'autore de su reatu, a su giudìtziu cun s'emissione de sa sentèntzia definitiva, in prus che a s'agabbu de sa matessi a fines de sutapònnere su cundennadu a s'iscontu de sa pena.
Pùblicu Ministeru	Magistradu titulare de s'azione penale peri sos Tribunales, sas Cortes de Apellu e sa Corte de Cassazione, curat s'agabbu de sas sentèntzias de cundenna.
Reatu	<p>Cumportamentu manifestadu cun atziones o omissiones vietadas dae sa lege penale e santzionadas cun una pena infligida dae s'Autoridate Giudiziària.</p> <p>Reatos inditados in s'art. 4-bis Ordinamentu Penitentziàriu</p> <p>S'art. 4 de s'Ordinamentu Penitentziàriu lìmitat s'intrada a sos gasi narados benefitzios penitentziàrios (assignamentu a su traballu foranu, permissos prèmios e àteras medidas alternativas a postu de sas tenturas previstas dae su Cabu VI de s'Ordinamentu Penitentziàriu matessi, francu sa liberatzone antibitzada) bidende in antis, in relata a ispetzificos reatos, chi sa cuntzèdida de tales benefitzios siat subbordinada a una serie de presupostos.</p> <p>Su comma I previdit un'elencu tassativu de reatos, gasi narados reatos de su totu ostativos, chi in presèntzia issoro est fatu divietu de cuntzèdere a su cundennadu sos benefitzios penitentziàrios, francu chi non siat atzertada dae su Tribunale de Bardiania sa collaboratzone sua cun sa giustizia (abbàida collaboratzione). Si tratat de sos delitos chi sighthint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delitos cummìtidos pro finalidades de terrorismu, fintzas internazionale, o de eversione de s'òrdine democràticu pro mèdiu de atos de violèntzia; • Assòtziu de tipu mafiosu ex art. 416 c.p. e delitos cummìtidos abbalende·si de sas condizioni previstas dae su matessi articulu o a fines de agiuare s'atividade de tales assòtzios; • Reduida o mantenimentu in istadu de iscrau o tzeracu (art. 600, c.p.); • custrìnghida o isfrutamentu de sa prostituzione de minores (art. 600, comma 1, c.p.); • produtzione e cummèrtziu de materiale pornogràficu de minores

	<p>(art. 600-ter, commas 1 e 2, c.p.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • trata de persones (art. 601 c.p.); • còmpora o bèndida de iscras (art. 602 c.p.); • isfortzadura sessuale de grupu (art. 609-octies, c.p.); • secuestru de persone a iscopu de dinare (art. 630 c.p.); • assòtziu pro delincuere finalizadu a su contrabandu de tabacos traballados in s'èsteru (art. 291-quater, T.U. doganas); • assòtziu finalizadu a su tràficu illètzidu de sustàntzias istupefatzentes o psicòtropas (art. 74, T.U. istupefatzentes); • e in prus delitos agravados segundu cantu previstu dae s'art. 7 de sa lege 12 de trùlas 1991 n. 203 (aggravante cun sa finalidade de agiudu a assòtzios mafiosos); <p>Sos benefitzios penitentziàrios ant a pòdere, pro tantu, èssere cuntzèdidos a sos tenturados pro sos delitos narados subra, ebbia e francu su restu, cando siat atzertada sa collaborazion issoro cun sa giustizia (abbàida collaborazione).</p> <p>Su comma I ter de s'art. 4 bis O.P. previdit in prus un'elencu de reatos, chi in preséntzia issoro sa cuntzèdida de sos benefitzios penitentziàrios est subbordinada a s'atzertamentu, dae parte de sa Magistradura de Bardiania, de s'incunsistèntzia de culligamentos cun sa criminalidate organizada, terrorística o eversiva. Si tratat de sos delitos chi sighint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bochidura (art. 575 c.p.); • atos sessuales cun unu minore (art. 600-bis, commi II e III, c.p.); • ispàrghida de materiale pornogràficu finalizadu a s'adescamentu o isfrutamentu de minores (art. 600-ter, comma III, c.p.); • turismu sessuale (art. 600-quinquies c.p.); • fura e estorsione agravada (artt. 628, su de tres commas, e 629, segundu comma, c.p.); • ipòtesis agravadas de su reatu de contrabandu de tabacos traballados in s'èsteru (art. 291 ter, TU doganas); • ipòtesis agravadas de su reatu de produtzione, tràficu e tentura illètzidos de sustàntzias istupefatzentes o psicòtropas (artt. 73 e 80, comma 2, TU istupefatzentes); • assòtziu a delincuere finalizadu a sa cummìtida de sos delitos chi sighint: contrafatzione, alterazion o impreu de màrchiu sinnu distintivu o de brevetos, modellos e disinnos (art. 473 c.p.); • introduida in s'Istadu e cummèrtziu de benes cun sinnos falsos (art. 474 c.p.); • delitos contra sa libertade individuale (artículos dae 600 a 604 c.p.); • isfortzadura sessuale (art. 609 bis c.p.), atos sessuales cun minores (art. 609-quater, c.p.) e isfortzadura sessuale de grupu (art. 609-octies c.p.); • favoregiamenti de s'immigratzione clandestina (art. 12, commas 3, 3-bis e 3-ter T.U. immigratzione). <p>Su comma I quater disponet in prus chi a sos cundennados pro unos cantos reatos de natura sessuale (sex offender) potzant èssere cuntzèdidos sos benefitzios penitentziàrios a pustis ebbia de unu perìodu de controllu iscientificu de sa personalidate tentu dae unu cullègiu pro nessi 1 annu. Si tratat de sos delitos chi sighint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • isfortzadura sessuale (art. 609 bis c.p.); • isfortzadura sessuale agravada (art. 609-ter c.p.); • atos sessuales cun minores (art. 609-quater c.p.); • isfortzadura sessuale de grupu (art. 609-octies c.p.).
Imbiu torra (rinviu) a giudìtziu	Atos chi servint a su Pùblicu Ministeru, cumpridas sas indàgines preliminaries e achiridas sas proas de neghe de s'imputadu, pro pedire a su G.U.P. de emittere decretu de tzitatzzione in giudìtziu.

Mesulibertade	<p>Est una de sas àteras medidas (alternativas) a postu de sa tentura, chi cunsentit a su cundennadu de iscontare foras dae presone sa pena detentiva, o parte de custa, chi l'est istada cumminada.</p> <p>Su regime de semilibertade est reguladu dae sos artt. 48 e siggentes de sa lege 354/1975, e cunsistit in sa cuntzèdida a su cundennadu de passare parte de sa die foras dae sa presone pro leare parte a atividades de traballu, istrutivas o comente si siat útiles a lu fàghere intrare torra in sa sotziedade.</p> <p>Fintzas in custu casu s'ammitida a su benefitziu de sa musulibertade est cunditzionada a su tipu de cundenna chi s'est agabbende a fàghere. Su tenturadu chi s'agatat iscontende unu reatu chi no intrat in s'art 4 bis O.P. at a pòdere pedire de èssere ammitidu a su benefitziu cando apai gaij iscontadu nessi meidade de sa pena, o duas de tres partes de sa pena, cando si tratat de cundenna chi li siat istada aplicada sa retzidiva prevista dae s'art 99, IV comma. Sos cundennados pro sos reatos chi sunt in s'art. 4 bis O.P., comma I (reatos de su totu ostativos), no ant a pòdere èssere ammitidos a sa mesulibertade si no apant otènnidu s'atzertamentu de sa collaborazzone dae parte de su Tribunale de Bardiania, a pustis de àere iscontadu nessi duas de tres partes de sa pena, o tres de bator partes si si tratat de retzidivos reiterados inditados in s'art 99 comma IV, c.p.</p> <p>Sos cundennados pro delitos inditados in s'art 4 bis O.P., commas I ter e quater, in presèntzia de s'atzertamentu de sa mancàntzia de sos culligamentos cun sa criminalidade organizada e eversiva, ant a pòdere èssere ammitidos a sos benefitzios a pustis de àere iscontadu nessi duas de tres partes de pena, o tres de bator partes cando si tratat de retzidiva.</p> <p>Su cundennadu a s'ergàstolu podet usufruire de sa mesulibertade a pustis de 20 annos de pena iscontada, bastet chi si tratet de cundenna chi no intrat in s'art. 4 bis O.P., comma I; in tale casu balent sas làcanas chi pertocant custu tipu de cundenna.</p> <p>Sa cuntzèdida de sa mesulibertade est de cumpetèntzia ebbia de su Tribunale de Bardiania, ca non podet èssere cuntzèdida in bia provisòria dae su Magistrate de Bardiania, francu chi si tratet de penas residuas prus minores de 6 meses.</p> <p>Sa mesulibertade podet èssere revocada in casu de mancàntzia in sas prescritziones o de su bènnere a mancu de sas làcanas de pena in relata a provedimentos noos chi podent incapare, chi ant a dèpere èssere istimados casu pro casu. Sa cundenna pro fuida (evasione) cumportat sa rèvoca de sa mesulibertade.</p>
Sentèntzia	<p>Procedimentu de su giùighe chi cumplit una fase protzessuale siat in matèria tzivile, definende unu chertu (controvèrsia), siat in matèria penale formulende sentèntzia de proisorvimentu (prosciollimentu), assolutzione o cundenna.</p>
Tossicudipendèntzia	<p>In casu una persone tòssicu dipendente o alcol dipendente depat iscontare una pena tenturada (fintzas residua) chi non bàriguet sos ses annos, o bator si interessat reatos cumpresos in s'art. 4 bis O.P., e si chèrgiat sutapònnere a unu programma terapèuticu de recùperu concordadu cun su Servìzziu Dipendèntzias peri s'Unidade Locale Pùblica o peri un'istrutura privada autorizada, podet pedire su racumandu (afidamentu) in proa a su Servìzziu sotziale, su gasi naradu "afidamentu terapèuticu". A sa dimanda andat alligada sa tzertificazzione chi pertocat s'istadu de tossicudipendèntzia o alcoldipendèntzia (chi depet àere fintzas s'inditu de sas modalidades sighidas pro pònnere sa diàgnosi), in prus su programma terapèuticu e s'incapat s'inditu de s'istrutura sòtziu-sanitària in ue at a èssere tenta, curredadu dae sa declarada de idoneidade dae parte de su matessi Servìzziu Dipendèntzias.</p> <p>Sa medida podet èssere pedida dae sos tenturados a su Magistradu de Bardiania in bia provisòria (in peristantu). Subra sas dimandas (istàntzias) de racumandu terapèuticu detzidit su Tribunale de Bardiania</p>

	<p>in bia definitiva, siat chi custas bèngiant dae sos tenturados, siat chi bèngiant dae sos cundennados in istadu de libertade. Cando su tribunale de Bardiania cuntzedit sa medida, imponet a su chi est in racumandu unas cantas prescritziones chi sa mancàntzia issoro at a pòdere cumportare sa rèvoca de su benefitziu.</p> <p>Su racumandu terapèuticu non podet èssere cuntzèdidu prus de duas bortas in totu.</p>
Udièntzia	<p>Articulazione de sa fase dibatimentale de su protzessu penale in contradditòriu intre acusa e defensa, pùblica o in càmera de consìgiu. Sas udièntzias de sa Magistradura de Bardiania si tenent semper in Càmera de Consìgiu.</p>
U.E.P.E.	<p>L'U.E.P.E. (Ufitziu de Esecuzione Penale Esterna, ex CSSA, Tzentru de Servitziu sotziale pro mannos) est istadu istituidu cun sa lege de reforma penitentiaria n. 354 de su 1975. Est un'ufitziu perifèricu de su Ministeru de sa Giustìzia, Dipartimentu Amministrazione Penitentiaria, chi si òcupat de sos sugetos chi depent iscontare una cundenna penale. Contribuit a realizare anderas de trattamentu, reabilitazion e intrada torra in sa sotziedade in sos cunfrontos de sugetos cundennados.</p> <p>Fatu a pedida de s'Autoridate giudiziaria, de sos Istitutos penitentiarios o de àteros UEPPE de su territòriu nazionale, giughet a dae in antis indàgines de servitziu sotziale pro connòschere sa realidade personale, familiare e de traballu de sos sugetos distinatarios de una sentèntzia penale de cundenna o de provedimentos aplicativos de mesuras de seguresa.</p>

Acrònimos

C.T.	Còdighe Tzivile
C.P.T.	Còdighe de Protzedura Tzivile
C.P.	Còdighe Penale
C.P.P.	Còdighe de Protzedura Penale
G.I.P.	Giùighe de sas Indàgines Preliminares
G.O.T.	Giùighe Onoràriu de Tribunale
G.U.P.	Giùighe de s'Udièntzia Preliminare
M.d.B.	Magistradu de Bardiania
O.G.	Ordinamentu Giudiziariu
O.P.	Ordinamentu Penitentiariu
P.M.	Pùblicu Ministeru
T.d.B.	Tribunale de Bardiania
U.d.B.	Ufìtziu de Bardiania
U.a.p.f.	Ufìtziu agabbu de pena forana

